

Sygn. akt VII U 4237/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2022r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: sędzia Agnieszka Stachurska

Protokolant: sekretarz sądowy Anna Bańcerowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 grudnia 2022r. w Warszawie

sprawy J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o odpowiedzialność członka zarządu za nieopłacone należności z tytułu składek

na skutek odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 18 czerwca 2019 roku, numer (...)

1. oddała odwołanie;

2. zasądza od J. S. na Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. kwotę 10.800 zł (dziesięć tysięcy osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

J. S. w dniu 12 sierpnia 2019r. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 18 czerwca 2019r., nr (...), orzekającej o jej odpowiedzialności za zobowiązania płatnika (...) S.A. solidarnie z płatnikiem, z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wraz z odsetkami za zwłokę i kosztami postępowania egzekucyjnego w łącznej kwocie 612.414,54 zł.

Odwołująca zaskarżyła powyższą decyzję w całości i zarzuciła wadliwe ustalenie stanu faktycznego odnośnie daty wygaśnięcia jej mandatu i związanego z tym członkostwa w zarządzie (...) S.A. (dalej jako: spółka), sytuacji wygaśnięcia mandatu i okresu niepełnienia funkcji prezesa zarządu, związanego z tym braku odpowiedzialności z tytułu składek obciążających spółkę, zaprzestania funkcjonowania/działalności spółki, a także odnośnie kwestii braku właściwego przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego przeciwko spółce, w tym braku bezskuteczności egzekucji, a także odnośnie kwestii przedawnienia oraz samej wysokości/wartości składek jako zawyżonej. Według odwołującej błędna ocena stanu faktycznego w powyższym zakresie prowadziła do błędnej subsumcji i błędnego zastosowania prawa poprzez niewłaściwe i niezasadne przypisanie jej odpowiedzialności z tytułu składek (...) S.A. - mimo występowania okoliczności uzasadniających przyjęcie braku odpowiedzialności oraz umorzenia postępowania.

W oparciu o powyższe odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uchylenie decyzji w całości i umorzenie postępowania w sprawie. W uzasadnieniu odwołania wskazała, że została

powołana jako członek zarządu (...) S.A. w dniu 1 lipca 2008r. i była prezesem zarządu do czerwca 2014r. - do dnia odbycia walnego zgromadzenia, zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka zarządu, zgodnie z art. 369 § 1 i § 4 k.s.h. Walne zgromadzenie akcjonariuszy, zatwierdzające sprawozdanie za 2013r., odbyło się i zakończyło się w maju/czerwcu 2014r. Z uwagi na powyższe, wobec upływu 5 lat od daty powołania J. S. jako członka zarządu, a także z uwagi na odbycie i zakończenie walnego zgromadzenia akcjonariuszy zatwierdzającego sprawozdania finansowe za rok 2013, mandat odwołującej wygasł i nie była już członkiem zarządu (prezesem zarządu) (...) S.A. Brak wykreślenia wpisu i nieaktualny wpis w KRS nie przesądza i nie oznacza, że J. S. była nadal prezesem zarządu (członkiem zarządu), ponieważ wpis do Krajowego Rejestru Sądowego, dotyczący pełnienia funkcji członka zarządu, ma charakter deklaratoryjny. Bez względu na powyższe, z uwagi na brak ujawnienia w KRS wskazanego wygaśnięcia mandatu i ustania funkcji członka zarządu (prezesa zarządu), J. S. z ostrożności złożyła rezygnację z pełnienia funkcji członka zarządu. Do sądu rejestrowego zostało złożone przez odwołującą zawiadomienie o braku ujawnienia zdarzenia w postaci ustania jej członkostwa w zarządzie (...) S.A. Wskutek zawiadomienia sąd rejestrowy wszczął postępowanie z urzędu. Zdaniem odwołującej, ujawniony wpis w KRS, odnośnie pełnienia funkcji członka zarządu, jest niezgodny ze stanem prawnym, a jako deklaratoryjny - nie może stanowić o odpowiedzialności J. S., jako członka zarządu, za zobowiązania (...) S.A.

Ponadto odwołująca wskazała, że w 2014r. spółka posiadała mienie, w tym zasoby magazynowe towarów, które były także wykorzystywane do płacenia należności. Brak było podstaw i przesłanek do złożenia przez członków zarządu spółki wniosku o ogłoszenie upadłości lub wszczęcia postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości. W 2014r. spółka zaprzestała prowadzenia działalności. Wraz ze zmianą sytuacji spółki i kończeniem działalności, został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości - we właściwym czasie, pod koniec 2014r. J. S. od czerwca 2014r. nie była członkiem zarządu i nie pełniła obowiązków członka zarządu, z tego względu nie powinna ponosić odpowiedzialności za zobowiązania spółki od czerwca 2014r. Bez względu na powyższe, zobowiązanie z tytułu wskazywanych składek nie powstało względem (...) S.A., ponieważ spółka nie złożyła deklaracji, ani nie wydano decyzji ustalającej wysokość zobowiązań z tego tytułu. Odwołująca podniosła również, że termin przedawnienia wynosi 3 lata, a tym samym wskazane zobowiązania - składki z lat 2013 i 2014, są przedawnione. Ponadto nie wykazano, aby egzekucja przeciwko spółce była bezskuteczna, a jest to wymóg przypisania odpowiedzialności członkom zarządu w myśl art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej. Z uwagi na powyższe, J. S. nie powinna ponosić odpowiedzialności za zobowiązania z 2013r. i za zobowiązania z 2014r. Dodatkowo możliwe jest, że spółka posiada mienie, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości w znacznej części (odwołanie z 12 sierpnia 2019r., k. 4-6 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 9 września 2019r. wniósł o oddalenie odwołania i o zasądzenie od odwołującej na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Organ rentowy, uzasadniając swe stanowisko, wskazał, że orzekł o odpowiedzialności J. S. jako prezesa zarządu za zobowiązania płatnika (...) S.A. solidarnie z ww. spółką, z tytułu nieopłaconych składek: na ubezpieczenia społeczne za okres 12/2013, 04/2014-12/2014, na ubezpieczenie zdrowotne za okres 12/2013, 01/2014, 04/2014-12/2014 oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres 12/2013, 04/2014-12/2014 wraz z odsetkami za zwłokę i kosztami postępowania egzekucyjnego w łącznej kwocie 612.414,54 zł. Organ rentowy podkreślił, że w sprawie jest niesporne, że J. S. w okresie objętym zaskarżoną decyzją była prezesem zarządu (...) S.A. i wykonywała czynności członka jednoosobowego zarządu spółki. Została powołana do pełnienia ww. funkcji od 5 sierpnia 2008r. i pełniła ją co najmniej do 3 listopada 2017r., tj. do daty złożenia rezygnacji z pełnienia tej funkcji i wystąpienia do sądu rejestrowego o wykreślenie jej jako prezesa zarządu spółki z KRS. Twierdzenia odwołującej o wygaśnięciu w maju-czerwcu 2014r. mandatu do pełnienia funkcji prezesa zarządu spółki i zaprzestaniu pełnienia przez nią ww. funkcji od czerwca 2014r., nie znajdują żadnego potwierdzenia i pozostają w oczywistej sprzeczności z ustaleniami faktycznymi w sprawie. Odwołująca, jako prezes zarządu spółki, złożyła w dniu 2 lipca 2014r. i w dniu 30 grudnia 2014r. wnioski o zmianę wpisów w KRS (odpowiednio KRS-Z30 i KRS-Z3) oraz pisma z 4 lutego 2015r. i 4 maja 2015r. Ponadto, w dniu 9 grudnia 2014r. spółka zgłosiła wniosek o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku, podpisany przez odwołującą, jako prezesa jednoosobowego zarządu spółki. Sąd Rejonowy dla

m.st. Warszawy X Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych postanowieniem z dnia 10 maja 2015r., wydanym w sprawie o sygn. akt X GU 634/14, oddalił ww. wnioski na podstawie art. 13 ust. 1 prawa upadłościowego wskazując, że spółka nie posiada majątku wystarczającego do zaspokojenia kosztów postępowania upadłościowego. Sąd w uzasadnieniu tego postanowienia wskazał, że spółka posiada wymagalne zobowiązania wobec co najmniej 30 wierzycieli w łącznej kwocie ok. 3.000.000 zł, przy majątku wynoszącym ok. 180.000-220.000 zł. Przewidywane koszty postępowania zostały oszacowane na kwotę 1.241.120 zł. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy ustalił także, że spółka nie posiada majątku w postaci nieruchomości, a jej jedyny majątek stanowią przestarzałe urządzenia i maszyny, na których ustanowiony jest zastaw rejestrowy.

W dalszej części odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że bezskuteczność egzekucji w rozumieniu art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej wiąże się z brakiem możliwości przymusowego zaspokojenia wierzyciela poprzez wszczęcie i przeprowadzenie przez organ egzekucyjny egzekucji skierowanej do majątku spółki. Bezskuteczność egzekucji w takim rozumieniu występuje bez wątpienia wówczas, gdy sam wierzyciel dysponuje postanowieniem o umorzeniu postępowania egzekucyjnego ze względu na jego bezskuteczność. Są to również postanowienia o umorzeniu postępowania upadłościowego (art. 361 pkt 1 p.u.n.), względnie o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości (art. 13 ust. 1 i 2 p.u.n.) (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9 stycznia 2013r., sygn. akt III AUa 678/12). Zdaniem organu rentowego, bezskuteczność egzekucji wobec (...) S.A. potwierdza postanowienie Sądu z dnia 10 maja 2015r. (sygn. akt X GU 634/14) o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości, wydane na podstawie art. 13 ust. 1 i 2 p.u.n. oraz postanowienie Dyrektora (...) Oddziału ZUS z dnia z 25 stycznia 2019r. w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego ze względu na jego bezskuteczność. Organ rentowy podniósł również, że nietrafny jest zarzut przedawnienia należności składkowych. Przepis art. 24 ust. 5b ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, że bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony od dnia podjęcia pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego.

Organ rentowy, wydając zaskarżoną decyzję, wykazał istnienie przesłanek odpowiedzialności z art. 116 Ordynacji podatkowej, a więc pełnienie przez odwołującą funkcji członka zarządu spółki w czasie, w którym upływał termin płatności zobowiązania składkowego oraz bezskuteczność egzekucji wobec spółki. Natomiast odwołująca, na której spoczywa ciężar dowodu w zakresie przesłanek egzoneracyjnych, mogących zwolnić ją z odpowiedzialności za wskazane w decyzji zobowiązania spółki, nie wykazała zaistnienia którejkolwiek z nich (odpowiedź na odwołanie z dnia 9 września 2019r., k. 8-9 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. z siedzibą w W. przy ul. (...) powstała z likwidacji przedsiębiorstwa państwowego (...). Została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 22 stycznia 2003r. pod nr (...). Głównym udziałowcem spółki jest (...) S.A., posiadający 99 % kapitału, zaś pozostałe 1% udziałów posiadają byli pracownicy. Podstawowym przedmiotem działalności spółki jest działalność wytwórcza, usługowa i handlowa w zakresie wyrobów z metali wysokotopliwych – wolframu i molibdenu oraz produkcja grzejników służących do napyłania. Kapitał zakładowy spółki wynosi 3.775.000,00 zł. Organem nadzorczym spółki jest rada nadzorcza, w skład której w różnych okresach wchodziła: W. S., M. G., M. S., D. K., M. M., K. S. (1) i Z. B.. Zarząd spółki jest jednoosobowy. Od 1 lipca 2008r. funkcję prezesa zarządu pełniła J. S. (odpis KRS na dzień 5 lutego 2019r., godz. 10:55 – nienumerowane karty akt rentowych; sprawozdanie z działalności spółki w okresie od 1 stycznia 2011r. do 31 grudnia 2011r., k. 32 a.s.; dodatkowe informacje i objaśnienia do bilansu, k. 47 -54 a.s.).

Spółka nie posiadała nieruchomości. Pomieszczenia biurowo – produkcyjne o łącznej powierzchni 2790 m², zlokalizowane w budynku nr (...) przy ul. (...) w W., począwszy od 26 lutego 2008r. były wynajmowane na podstawie umowy najmu od (...) sp. z o.o. Spółka opłacała z tego tytułu czynsz (porozumienie z 1 sierpnia 2016r., k. 402 - 404 a.s.; zeznania świadka Z. S., k. 332 verte – 334 a.s.; zeznania odwołującej J. S., k. 489 - 490 a.s.).

W 2009r. przychody ze sprzedaży produktów i towarów wyniosły w (...) S.A. - 19.258.793,24 zł, koszty działalności produkcyjnej - 18.209.778,03 zł, strata - 657.448,14 zł, zaś suma bilansowa - 6.403.571,72 zł. W 2010r. przychody ze sprzedaży produktów i towarów to była kwota 6.480.051,23 zł, koszty działalności produkcyjnej wyniosły 8.053.019,68 zł, strata wyniosła 1.605.005,43 zł, a suma bilansowa - 4.072.388,01 zł. W 2011r. przychody ze sprzedaży produktów i towarów to 3.151.551,14 zł, koszty działalności produkcyjnej - 4.942.580,92 zł, strata - 2.159.171,88 zł, a suma bilansowa aktywów na koniec roku - 2.551.944,64 zł. Analiza danych finansowych wskazywała na znaczny coroczny spadek sprzedaży w stosunku do poprzednich lat (sprawozdanie z działalności spółki za 2011r., k. 32-38 a.s.; bilans na dzień 31 grudnia 2011r., k. 41 - 42 a.s.; rachunek zysków i strat na dzień 31 grudnia 2011r., k. 43 a.s.).

Spółka w 2011r. odnotowała znaczny spadek zamówień. W celu minimalizacji strat, pracownicy pracowali w skróconym czasie pracy, a także ograniczono koszty do niezbędnego minimum. Mimo podjętych działań, spółka w 2011r. odnotowała stratę na produkcji. Wówczas odzyskała głównego klienta (...) S.A. Kapitał własny spółki na dzień 31 grudnia 2010r. wynosił 3.365.047,48 zł. W 2011r. strata bilansowa spółki przekroczyła 1/3 kapitału zakładowego i w ocenie biegłego rewidenta istniały przesłanki do zwołania niezwłocznie Walnego Zgromadzenia celem powzięcia uchwały dotyczącej dalszego istnienia spółki (sprawozdanie z działalności spółki za 2011r., k. 32-38 a.s.; bilans na dzień 31 grudnia 2011r., k. 41 - 42 a.s.; opinia biegłego rewidenta z 10 kwietnia 2012r., k. 63-64 a.s.).

W dniu 27 czerwca 2012r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie (...) S.A. podjęło uchwałę w przedmiocie pokrycia straty netto za 2011r. w wysokości 2.159.171,88 zł z przyszłych zysków spółki. Ponadto w tej dacie została przyjęta uchwała nr 9, w której Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki, działając w trybie art. 397 k.s.h., postanowiło kontynuować działalność spółki (uchwała Walnego Zgromadzenia Spółki nr (...) i nr 9 z 27 czerwca 2012r., k. 67-69 a.s.).

W 2012r. przychody ze sprzedaży produktów i towarów wyniosły 3.664.070,72 zł, koszty działalności produkcyjnej - 4.868.068,41 zł, strata - 1.652.317,76 zł, a suma bilansowa aktywów na koniec roku - 1.692.066,24 zł. We wskazanym roku największym problemem był brak środków na zakup surowca, spowodowany utratą płynności finansowej. Zarząd postanowił wszystkie możliwe środki przeznaczyć właśnie na ten cel, kosztem innych zobowiązań. Decyzja taka została podjęta w związku z pozyskaniem stałego rosnącego pakietu zamówień od kontrahenta P. P.. Zostały podpisane ugody z kontrahentami w celu sukcesywnego spłacania zadłużeń. W 2012r. strata bilansowa spółki przekroczyła kapitał zakładowy i w ocenie biegłego rewidenta istniały przesłanki do zwołania niezwłocznie Walnego Zgromadzenia celem powzięcia uchwały dotyczącej dalszego istnienia spółki (rachunek zysków i strat na dzień 31 grudnia 2012r., k. 91 a.s.; bilans na dzień 31 grudnia 2012r., k. 89-90 a.s.; dodatkowe informacje i objaśnienia do bilansu z 2012r., k. 92-99 a.s.; opinia biegłego rewidenta z 30 kwietnia 2013r., k. 85-86 a.s.).

W dniu 27 czerwca 2013r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie (...) S.A. podjęło uchwałę nr 4 w przedmiocie pokrycia straty netto za 2012r. w wysokości 1.652.317,76 zł z przyszłych zysków spółki. Ponadto w uchwale nr 9, podjętej w tej samej dacie, postanowiono kontynuować działalność spółki (uchwała Walnego Zgromadzenia Spółki nr (...) i nr 9 z 27 czerwca 2013r., k. 82-84 a.s.).

W 2013r. przychody ze sprzedaży produktów i towarów w (...) S.A. wyniosły 5.954.371,98 zł, koszty działalności produkcyjnej - 6.443.039,53 zł, strata - 791.869,35 zł, a suma bilansowa aktywów na koniec roku - 1.346.599,57 zł. Sprzedaż w 2013r. wzrosła o 65 % w porównaniu do roku poprzedniego. Zarząd prognozował dalszy wzrost produkcji. Spółka nawiązała współpracę z Uniwersytetem (...) oraz (...). W 2013r., ponieważ strata bilansowa spółki przekroczyła kapitał zakładowy, w ocenie biegłego rewidenta znowu istniały przesłanki do zwołania niezwłocznie Walnego Zgromadzenia celem powzięcia uchwały dotyczącej dalszego istnienia spółki (sprawozdanie z działalności spółki na dzień 31 grudnia 2013r., k. 137-145 a.s.; bilans na dzień 31 grudnia 2013r., k. 163-164 a.s.; rachunek zysków i strat za okres do 31 grudnia 2013r., k.165 a.s.; opinia biegłego rewidenta z 30 maja 2014r., k. 136 a.s.).

W dniu 24 czerwca 2014r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie (...) S.A. podjęło uchwałę nr 4 w przedmiocie pokrycia straty netto za 2013r. w wysokości 791.869,35 zł z przyszłych zysków spółki. Z kolei w uchwale nr 9 zdecydowano, by kontynuować działalność spółki, a stratę bilansową również pokryć z przyszłych zysków (uchwała Walnego Zgromadzenia spółki nr 4 i nr 9 z 24 czerwca 2014r., k. 130-132 a.s.).

W dniu 24 czerwca 2014r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki podjęło uchwałę nr 3 w przedmiocie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2013. Nie dokonywano wówczas wyboru prezesa zarządu (uchwała Walnego Zgromadzenia Spółki nr (...) z 24 czerwca 2014r., k. 129 verte a.s.; zeznania odwołującej J. S., k. 489 - 490 a.s.).

Głównym odbiorcą produkowanych przez spółkę towarów, a zarazem głównym zamawiającym, był (...) S.A., który zamawiał 90 % produkcji spółki. Poza tym kontrahentami spółki były: (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o., czy (...) sp. z o.o., których zamówienia stanowiły pozostałe 10 %. (...) S.A. stopniowo zmniejszał ilość składanych zamówień. Całkowite wstrzymanie zamówień od tego kontrahenta nastąpiło pod koniec 2014r. i spowodowało konieczność zaprzestania produkcji. Z dniem 31 stycznia 2015r. rozwiązano umowy o pracę ze wszystkimi pracownikami spółki (zeznania świadka D. B., k. 334 - 335 verte a.s.; zeznania odwołującej J. S., k. 489 - 490 verte a.s.).

Na dzień 5 grudnia 2014r. (...) S.A. posiadała zobowiązania finansowe na łączną kwotę 3.003.137,93 zł w tym wobec: (...) na kwotę 18.098,02 zł, (...) S.C. Zakładu Usługowego na kwotę 65.805,00 zł, (...) sp. z o.o. na kwotę 565.809,95 zł i kwotę 478.042,34 zł, (...) sp. z o.o. na kwotę 1.553,14 zł i 19.453,00 zł, (...) sp. z o.o. na kwotę 8.000 zł, (...) na kwotę 3.000 zł, (...) sp. z o.o. 4.516,52 zł, (...) sp. z o.o. na kwotę 4.682,10 zł, (...) sp. z o.o. na kwotę 3.000 zł, (...) (...) P. A. na kwotę 2.066,40 zł, (...) LTD na kwotę 89.29816 zł, (...) na kwotę 22.309,74 zł, (...) (...) na kwotę 5.781,20 zł, (...) na kwotę 175.768,13 zł, (...) (...) (...) na kwotę 98.720,00 zł, Urzędu Skarbowego W. – W. na kwotę 29.006,00 zł, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na kwotę 1.040.152,49 zł, PFRON na kwotę 5.723 zł, Z. S. na kwotę 3.512 zł, K. S. (2) na kwotę 2.247 zł, W. S. na kwotę 34.885,34 zł, J. S. na kwotę 52.228,72 zł i 150.000 zł, (...) na kwotę 6.000 zł, (...) S.A. na kwotę 1.425 zł, komornika E. M. (1) na kwotę 773 zł, Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych na kwotę 35.387,01 zł oraz z tytułu płac na kwotę 75.894,67 zł (wykaz zobowiązań (...) S.A., k. 17-20 - akta sprawy o sygn. X GU 634/14; zeznania odwołującej J. S., k. 489 - 490 verte a.s.).

J. S., działając w imieniu (...) S.A. z siedzibą w W., w dniu 8 grudnia 2014r. złożyła do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie X Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i naprawczych wnioszek o ogłoszenie upadłości (...) S.A. obejmującej likwidację majątku spółki (wnioszek z 8 grudnia 2014r., k. 3-6 - akta sprawy o sygn. X GU 634/14; zeznania odwołującej J. S., k. 489 - 490 verte a.s.).

Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie X Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i naprawczych postanowieniem z dnia 10 lutego 2015r., które z dniem 3 marca 2015r. stało się prawomocne, oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika (...) S.A. z siedzibą w W.. W uzasadnieniu powyższego orzeczenia Sąd wskazał, że spółka nie posiada jakiegokolwiek majątku trwałego w postaci nieruchomości. Majątek dłużnika stanowią rzeczowe aktywa trwałe, na które składają się urządzenia techniczne i maszyny o wartości księgowej około 152.000 zł. Maszyny te są mocno wyeksploatowane i przestarzałe technicznie. Ponadto, są urządzeniami specjalistycznymi do produkcji, dla której rynek praktycznie się już kończy, zatem składniki te w przeważającej części mają wartość złomu. W skład rzeczowych aktywów trwałych dłużnika wchodzi także środki transportu (4 samochody) o wartości rynkowej ok. 50.000 zł, wyposażenie w postaci mebli i wyposażenia biurowego o wartości ok. 8.000 zł. Łączna wartość majątku dłużnika została oszacowana na łączną kwotę 180.000-220.000 zł, natomiast na dzień wydania postanowienia spółka posiadała co najmniej 30 wierzycieli i zobowiązania na ok. 3.000.000 zł, w tym zobowiązania wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 1.040.152,49 zł, zobowiązania podatkowe w wysokości 29.006,00 zł, a także zobowiązania z tytułu wynagrodzeń na kwotę ok. 80.000 zł. Na majątku spółki (maszynach i urządzeniach oraz surowcach do produkcji) ustanowiony został zastaw rejestrowy do sumy 972.673,72 zł na rzecz (...) sp. z o.o., którego wierzytelność była na tym samym poziomie. Praktycznie cały majątek dłużnika stanowił zatem przedmiot zabezpieczenia. W dniu 1 kwietnia 2014r. przed notariuszem dłużnik złożył oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. do maksymalnej kwoty 687.825,56 zł na rzecz wierzyciela (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.. Uwzględniając powyższe, Sąd Rejonowy wskazał, że dłużnik jest niewypłacalny, ponieważ nie wykonuje swoich zobowiązań wobec co najmniej kilku wierzycieli, a zobowiązania przekroczyły wartość majątku. Zarazem majątek dłużnika nie był wystarczający na zaspokojenie kosztów postępowania, które nadzorca sądowy oszacował na kwotę 1.241.120 zł, a także, choćby w minimalnym stopniu, na zaspokojenie wierzycieli (postanowienie Sądu Rejonowego

dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 10 lutego 2015r. wraz z uzasadnieniem, k. 50-58 - akta sprawy o sygn. X GU 634/14).

Pismem z dnia 4 maja 2015r. prezes zarządu J. S. informowała Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie w sprawie o sygn. akt WA XII Ns Rej. KRS (...), że (...) S.A. z siedzibą w W. nie prowadzi działalności, a wszelki zbywalny majątek w postaci środków trwałych oraz wierzytelności został zajęty przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Woli w Warszawie w postępowaniu o sygn. Km 25720/14. Postanowieniem z 17 lipca 2015r. referendarz sądowy XII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie orzekł o umorzeniu postępowania o rozwiązanie podmiotu wpisanego do rejestru przedsiębiorców KRS bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego wszczętego na podstawie art. 25a ustawy z 20 sierpnia 1997r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (pismo J. S. z 4 maja 2015r., k. 211 a.s.; postanowienie z 17 lipca 2015r. sygn. akt WA XII Ns Rej. KRS (...), k. 229 a.s.).

W dniu 19 maja 2015r. J. S. złożyła do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy KRS wniosek o likwidację (...) S.A. z siedzibą w W.. Zarządzeniem z dnia 24 września 2015r. dokonano zwrotu wniosku (wniosek z 19 maja 2015r., k. 232-234 a.s.; zarządzenie z 24 września 2015r. sygn. akt WA XII Ns Rej. KRS (...), k. 235 a.s.).

Z uwagi na zaprzestanie regulowania należności za wynajem powierzchni biurowo – produkcyjnej od (...) sp. z o.o., w dniu 1 kwietnia 2014r. w formie aktu notarialnego Rep. A Nr (...) prezes zarządu spółki J. S., działająca w imieniu (...) S.A. złożyła oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. do maksymalnej kwoty 687.825,56 zł. Akt notarialny został zaopatrzony w klauzulę wykonalności z 8 października 2014r. Z wniosku (...) sp. z o.o. rozpoczęło się postępowanie egzekucyjne (porozumienie z 1 sierpnia 2016r., k. 402 - 404 a.s.; zeznania odwołującej J. S., k. 489 - 490 verte a.s.).

Egzekucja komornicza z wniosku ww. wierzyciela przeciwko dłużnikowi (...) S.A. z siedzibą w W. na łączną kwotę 687.825,56 zł była prowadzona przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Woli w Warszawie P. B.. W dniu 23 grudnia 2014r. została wszczęta egzekucja z ruchomości, rachunków bankowych, innych wierzytelności i praw majątkowych. Komornik zajął rachunki bankowe spółki w (...) Bank (...) S.A., Banku (...) S.A., Banku (...) S.A. Ponadto zostały zajęte wierzytelności spółki należne od (...) S.A., (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o., (...) A. R., Instytutu (...), (...), (...) D. S.. Komornik przejął ruchomości należące do spółki w dniu 30 grudnia 2014r. m.in.: tokarki, wiertarki, szlifierki, nożyce, kompresory, mieszalniki, monitory, drukarki, serwery, urządzenia odpylające, urządzenia do pomiaru, odkurzacze, kontenery, wózki widłowe, wózki elektryczne, wagi elektroniczne, maszynę do formowania, samochód osobowy marki J. model (...) C. 4.7, rok produkcji 2005; samochód ciężarowy marki D. model (...), rok produkcji 1999; samochód ciężarowy marki F. typ (...) model (...), rok produkcji 2008; samochód osobowy marki V. model (...), rok produkcji 1999. Środki trwałe zostały wycenione na kwotę 203.512,31 zł, środki trwałe – złom zostały wycenione na kwotę 37.924368 zł, a wyposażenie – meble zostały wycenione na kwotę 16.453,05 zł. Zostały one poddane licytacji komorniczej w dniu 22 stycznia 2015r. i 18 z nich sprzedano. W pozostałym zakresie odstąpiono od zlecenia komornikowi wyceny pozostałych ruchomości, ponieważ Komornik oczekiwał na poczet tych czynności zaliczki w wysokości 5.000 zł. Wierzyciel uznał, że jest to nieuzasadnione ekonomicznie i odstąpił od zlecenia dalszej egzekucji, ponieważ rezultat w postaci sprzedaży był wątpliwy do uzyskania. Postępowanie egzekucyjne w stosunku do spółki (...) S.A. z siedzibą w W. ostatecznie zostało zakończone i umorzone wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji z dniem 8 lipca 2015r. (zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z 23 grudnia 2014r., k. 23; zawiadomienie o zajęciu rachunku bankowego z 23 grudnia 2014r., k. 24, 27, 31; zajęcie wierzytelności z 30 grudnia 2014r., k. 35, 41, 43, 45, 47, 49, 51, 53, 55; protokół zajęcia ruchomości, k. 58; wycena majątku spółki z 30 grudnia 2014r., k. 59-60; obwieszczenie o licytacji ruchomości z 30 grudnia 2014r., k. 331; postanowienie Komornika Sądowego z 8 lipca 2015r., k. 434 - akta sprawy o sygn. Km 25720/14; zeznania świadka D. B., k. 334 - 335 verte a.s.; zeznania świadka W. A., k. 391 – 392 verte a.s.).

Umowa najmu powierzchni biurowo – produkcyjnej od (...) Sp. z o.o. z dnia 26 lutego 2008r. została rozwiązana za wypowiedzeniem ze skutkiem natychmiastowym z dniem 3 lutego 2015r. z uwagi na zaniechanie przez

spółkę prowadzenia działalności produkcyjnej pod adresem ul. (...) w W., brak wnoszenia opłat przez spółkę za bezumowne użytkowanie budynku, a także brak możliwości uregulowania przez spółkę zaległych należności wobec wynajmującego. W dniu 1 sierpnia 2016r. pomiędzy wierzycielem (...) sp. z o.o. a dłużnikiem (...) S.A. z siedzibą w W., reprezentowaną przez prezesa zarządu J. S., zostało zawarte porozumienie, zgodnie z którym spółka uznała saldo zadłużenia wobec (...) sp. z o.o. na kwotę 1.227.415,61 zł. Na podstawie tego porozumienia spółka przekazała na rzecz (...) sp. z o.o. wszystkie adaptacje, ulepszenia i inne nakłady na nieruchomości, a ponadto na własność wszelki majątek spółki znajdujący się w budynku przy ul. (...) w W., zawarty w protokolarnym spisie majątku stanowiącym załącznik nr 2 do porozumienia. W spisie tym uwzględniono majątek spółki, na który składały się głównie meble biurowe (biurka, szafy, szafy ubraniowe, szafki, szafki RTV, regały, krzesła, fotele skórzane, kontenery biurkowe, wieszaki, sejf, stół), drukarki, kserokopiarki, telefax, mikroskop, monitory, komputery, serwery, butle z gazami, zgrzewarki, maszyna do formowania, automat do produkcji grzejników, stanowiska robocze, szafy pancerne, szafy narzędziowe, nagrzewnica elektryczna, wózek transportowy mały, stolik do cięcia drutu, stanowisko do cięcia grzejników na gorąco, butla gazowa z reduktorem, polerka ultradźwiękowa, stół laboratoryjny, uszkodzona polerka do drutu, czytnik kodów kreskowych, szpule z drutem wolframowym, waga precyzyjna, mieszalnik do grafitu, wózek do beczek, waga sklepowa, pojemniki po graficie, złomiarki do drutów, pirometr, mieszalnik do ługu, narzędzia różne, tester do sprawdzania ciągarek, imadło małe, kalibratory, zasilacze, mierniki, oscyloskop, przyrząd pomiarowy cęgowy, rejestrator pisakowy tablicowy, skrzynki narzędziowe, wykrywacz gazu, spawarka, skrętarka, przewijarka, młotkownica, szafki narzędziowe, piła, zgrzewarka, prostownik, wózek paletowy ręczny, polerki drutowe, polerki igłowe, defetoskop, myjki ultradźwiękowe, szpule z drutami o różnych średnicach, mikrowagi, elektropolerki, skrzynio palety, ciągarki, zrywarki, wielociągi, odkurzacz przemysłowy, myjki ultradźwiękowe, wózki transportowe, szlifierki, sprężarki, zbiornik sprężonego powietrza. W załączniku nr 2 do porozumienia, do poszczególnych pozycji środków trwałych i wyposażenia zostały przyporządkowane numery, podano ich nazwę, numer inwentarzowy, jednostkę miary oraz ilość. Załącznik nr 2 został sporządzony i podpisany przez prezesa zarządu spółki J. S. (porozumienie z 1 sierpnia 2016r. wraz z załącznikiem nr 2, k. 393 - 401 a.s., k. 402 - 404 a.s.; zeznania świadka W. A., k. 391 - 392 a.s.; zeznania odwołującej J. S., k. 489 - 490 verte a.s.).

Pozostałe składniki majątkowe, które nie zostały zlicytowane w drodze egzekucji komorniczej, zostały przez wierzyciela (...) sp. z o.o. częściowo sprzedane lub zutilizowane, jak również wydane właścicielom. Środki uzyskane ze sprzedaży zostały zaliczone na poczet zadłużenia (...) S.A. z siedzibą w W. wobec (...) sp. z o.o. i jedynie ułamkowo zaspokoili te zobowiązania (zeznania świadka W. A., k. 391 - 392 a.s.).

(...) S.A. z siedzibą w W. złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych deklaracje rozliczeniowe ZUS DRA, zgodnie z którymi była zobowiązana do zapłaty składek za:

- grudzień 2013r. w wysokości: 29.492,50 zł - na ubezpieczenia społeczne, 9.527,52 zł - na ubezpieczenie zdrowotne, 1.932,15 zł - na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- styczeń 2014r. w wysokości: 34.220,97 zł - na ubezpieczenia społeczne, 9.535,90 zł - na ubezpieczenie zdrowotne, 1.942,93 zł - na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- kwiecień 2014r. w wysokości: 32.812,54 zł - na ubezpieczenia społeczne, 9.434,03 zł - na ubezpieczenie zdrowotne, 1.938,31 zł - na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- maj 2014r. w wysokości: 29.632,29 zł - na ubezpieczenia społeczne, 8.970,89 zł - na ubezpieczenie zdrowotne, 1.762,71 zł - na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- czerwiec 2014r. w wysokości: 30.953,99 zł - na ubezpieczenia społeczne, 9.047,66 zł - na ubezpieczenie zdrowotne, 1.736,07 zł - na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- lipiec 2014r. w wysokości: 23.913,92 zł - na ubezpieczenia społeczne, 6.631,58 zł - na ubezpieczenie zdrowotne, 1.354,80 zł - na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;

- sierpień 2014r. w wysokości: 23.899,52 zł - na ubezpieczenia społeczne, 6.570,77 zł - na ubezpieczenie zdrowotne, 1.289,91 zł - na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;

- wrzesień 2014r. w wysokości: 31.899,91 zł - na ubezpieczenia społeczne, 9.690,47 zł - na ubezpieczenie zdrowotne, 1.975,13 zł - na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;

- październik 2014r. w wysokości: 31.345,97 zł - na ubezpieczenia społeczne, 9.680,94 zł - na ubezpieczenie zdrowotne, 2.060,30 zł - na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;

- listopad 2014r. w wysokości: 35.466,02 zł - na ubezpieczenia społeczne, 12.567,06 zł - na ubezpieczenie zdrowotne, 2.211,00 zł - na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;

- grudzień 2014r. w wysokości: 38.667,22 zł - na ubezpieczenia społeczne, 11.413,19 zł - na ubezpieczenie zdrowotne, 2.443,67 zł - na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (deklaracje ZUS DRA za okres 01/2013, 01/2014, 04/2014-12/2014, k. 472 - 483 a.s. oraz akta ZUS).

Spółka nie opłaciła należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za miesiące 12/2013, 01/2014 oraz za okres 04/2014 – 12/2014. Organ rentowy pismem z dnia 25 lutego 2014r. zawiadomił spółkę o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek za grudzień 2013r. Decyzja znak: (...) z 21 marca 2014r., określająca zadłużenie z tytułu składek, uprawomocniła się 4 maja 2014r. W dniu 9 lipca 2015r. organ rentowy doręczył spółce tytuły wykonawcze (...). Następnie pismem z dnia 12 września 2014r., znak: (...), organ rentowy zawiadomił spółkę o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek za miesiąc 01/2014 oraz za okres 04/2014-07/2014. W dniu 11 czerwca 2015r. organ rentowy wydał decyzję znak: (...), określającą zadłużenie z tytułu składek. Decyzja ta uprawomocniła się z dniem 3 sierpnia 2015r. W dniu 18 września 2015r. organ rentowy doręczył spółce tytuły wykonawcze (...)- (...), (...) (pismo ZUS z 3 lipca 2020r., k. 324 a.s.; tytuły wykonawcze wraz z potwierdzeniami odbioru – akta ZUS; szczegółowe rozliczenie składek i kosztów egzekucyjnych – akta ZUS).

Poza postępowaniem egzekucyjnym, prowadzonym na wniosek wierzyciela (...) sp. z o.o. wobec (...) S.A. z siedzibą w W., postępowanie egzekucyjne należności z tytułu składek prowadził również Naczelnik Urzędu Skarbowego W. – W. oraz Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na podstawie tytułów wykonawczych o numerach od (...) do (...), od (...) do (...), (...), od (...) do (...), od (...) do (...), obejmujących zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okresy od 01/2013 do 12/2013, od 04/2014 do 12/2014 oraz z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okresy od 01/2013 do 01/2014 oraz od 02/2014 do 12/2014 z zastosowaniem środka egzekucyjnego w postaci zajęcia rachunku bankowego w Banku (...) S.A. oraz Banku (...) S.A. Tytuły wykonawcze zostały przekazane Naczelnikowi Urzędu Skarbowego W. – W. w W. do prowadzenia egzekucji z pieniędzy oraz ruchomości należących do spółki. Naczelnik Urzędu Skarbowego poinformował ZUS, że spółka nie posiada majątku ruchomego mogącego być przedmiotem egzekucji. Komornik Sądowy przeprowadził licytację ruchomości i większość środków trwałych została sprzedana, zaś resztę maszyn branżowych sprzedał (...) sp. z o.o. Saldo rachunków bankowych było natomiast zerowe. Postępowania egzekucyjne prowadzone przez komorników zostały zatem umorzone z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Z danych udostępnionych z Centralnej Ewidencji Pojazdów wynikało z kolei, że spółka figurowała jako właściciel samochodu ciężarowego, którego wartość była znikoma z uwagi na brak ważnej polisy OC, a koszty związane z jego sprzedażą mogłyby przekroczyć jego wartość. Ponadto brak było innego majątku ruchomego, nieruchomości, środków pieniężnych oraz innych wierzytelności i praw majątkowych, co uniemożliwiało podjęcie skutecznych czynności egzekucyjnych, mających wpływ na wyegzekwowanie całości zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. Naczelnik Urzędu Skarbowego W. – W. umorzył postępowanie egzekucyjne, obejmujące również podatkowe tytuły wykonawcze dłużnika (...) S.A. z siedzibą w W. z uwagi na bezskuteczność prowadzonego postępowania egzekucyjnego. Wobec bezskuteczności egzekucji, postanowieniem z dnia 25 stycznia 2019r. również Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. umorzył postępowanie egzekucyjne (tytuły wykonawcze, zawiadomienia o zajęciu wierzytelności kierowane do Banku (...) S.A. oraz Banku (...) S.A.,

informacja o bezskuteczności postępowania egzekucyjnego Naczelnika Urzędu Skarbowego W. – W. z 30 czerwca 2017r., postanowienie Dyrektora (...) Oddziału ZUS w W. w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego z 25 stycznia 2019r. – akta ZUS).

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał decyzję z dnia 18 czerwca 2019r., nr (...), w której na podstawie art. 108 § 1 w związku z art. 107 § 1, art. 107 § 1 i § 2 pkt 2 i 4, art. 109 § 2 pkt 1 i art. 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa w związku z art. 31 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, orzekł o odpowiedzialności J. S. za zobowiązania (...) S.A. z siedzibą w W. solidarnie ze spółką, z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wraz z odsetkami za zwłokę oraz kosztami egzekucyjnymi w łącznej kwocie 612.414.54 zł, w tym:

1) na ubezpieczenia społeczne:

- 308.083,88 zł z tytułu nieopłaconych składek za grudzień 2013r. i od kwietnia 2014r. do grudnia 2014r.,
- 119.640,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 18 czerwca 2019r.,
- 21.217,80 zł z tytułu kosztów egzekucyjnych;

2) na ubezpieczenie zdrowotne:

- 93.534,81 zł z tytułu nieopłaconych składek za grudzień 2013r., styczeń 2014r. i od kwietnia 2014r. do grudnia 2014r.,
- 36.301,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 18 czerwca 2019r.,
- 6.394,40 zł z tytułu kosztów egzekucyjnych;

3) na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

- 18.704,05 zł z tytułu nieopłaconych składek za grudzień 2013r. i od kwietnia 2014r. do grudnia 2014r.,
- 7.262,00 zł z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 18 czerwca 2019r.,
- 1.276,60 zł z tytułu kosztów egzekucyjnych.

Uzasadniając decyzję, organ rentowy wskazał, że według opinii biegłego rewidenta z 30 kwietnia 2013r. i 30 maja 2014r. rachunek zysków i strat spółki za rok obrotowy 2012 i rok obrotowy 2013 wykazywał straty i istniały przesłanki do niezwłocznego zwołania Walnego Zgromadzenia celem powzięcia uchwały dotyczącej dalszego istnienia spółki. Wniosek o ogłoszenie upadłości spółki został złożony w dniu 9 grudnia 2014r. i został oddalony na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe, z uwagi na brak wystarczającego majątku spółki na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego. Zdaniem organu rentowego, okoliczności te jednoznacznie wskazują, że J. S., jako członek zarządu spółki, nie złożyła w odpowiednim czasie wniosku o ogłoszenie upadłości. Ponadto postanowieniem z 25 stycznia 2019r. Dyrektor (...) Oddziału ZUS w W. umorzył postępowanie egzekucyjne wobec spółki, gdyż nie zdołano ustalić i zastosować środka egzekucyjnego, który pozwoliłby na wyegzekwowanie należności z tytułu nieopłaconych składek. Organ egzekucyjny stwierdził bezskuteczność prowadzonego postępowania egzekucyjnego (decyzja ZUS z 18 czerwca 2019r., nr (...) - akta ZUS).

W piśmie z dnia 3 listopada 2017r., złożonym w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy KRS J. S. złożyła wniosek o wykreślenie z KRS informacji odnośnie jej członkostwa w zarządzie (...) S.A. z siedzibą w W. z uwagi na wygaśnięcie mandatu. Do tego wniosku dołączyła oświadczenie złożone w dniu 3 listopada 2017r. o rezygnacji z pełnienia funkcji prezesa zarządu (...) S.A., które zostało wysłane członkom Rady Nadzorczej

spółki na adres spółki ujawniony w KRS, ale zostało zwrócone z adnotacją „nie podjęto w terminie” (wniosek z 3 listopada 2017r., k. 249 a.s.; oświadczenie z rezygnacją wraz z potwierdzeniami nadania i odbioru, k. 251-254 a.s.).

Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy postanowieniem z dnia 21 listopada 2017r. wszczął postępowanie przymuszające na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym w przedmiocie złożenia wniosku o zmianę danych podmiotu w rejestrze przedsiębiorców w zakresie składu zarządu i wezwał spółkę do złożenia wniosku o zmianę danych podmiotu w rejestrze przedsiębiorców z podaniem aktualnego zarządu spółki (postanowienie z 21 listopada 2017r., k. 254-255 a.s.). Ostatecznie w dniu 24 lutego 2020r. dokonano w KRS wpisu polegającego na wykreśleniu J. S. jako prezesa zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. (Monitor Sądowy i Gospodarczy z 2 marca 2020r. nr 42 , k. 330-331 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych dokumentów, które zostały zgromadzone w aktach sprawy, w aktach organu rentowego oraz w aktach postępowania upadłościowego (...) S.A. z siedzibą w W. o sygn. X GU 634/14 i w aktach postępowania egzekucyjnego o sygn. Km 25720/14. Dodatkowo ustaleń stanu faktycznego Sąd dokonał na podstawie zeznań odwołującej J. S. i świadków Z. S., D. B. oraz W. A.. Natomiast zeznania świadków M. I. i E. M. (2) nie wniosły nic istotnego do sprawy, dlatego też nie stanowiły podstawy ustaleń stanu faktycznego.

Dowody z dokumentów zostały ocenione jako wiarygodne. Żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności i treści, wobec tego na ich podstawie zostały dokonane ustalenia. Sąd dał wiarę również zeznaniom odwołującej i świadków: Z. S., D. B. i W. A.. Zarówno J. S., jak i wskazani świadkowie opisali wydarzenia i fakty dotyczące funkcjonowania (...) S.A. z siedzibą w W. przed zgłoszeniem wniosku o ogłoszenie upadłości, jak również w taki sam, spójny sposób, wskazali przedmiot działalności spółki, przybliżoną datę początkową i powody trudności finansowych, jakie się w spółce pojawiły oraz opisali ogólnie najważniejsze zdarzenia, jakie miały miejsce w latach 2013-2014, które finalnie doprowadziły do podjęcia decyzji o zgłoszeniu wniosku o upadłość spółki. Sąd nie oparł się natomiast na zeznaniach odwołującej J. S. i świadka Z. S. w zakresie, w jakim wskazane osoby opisywały wartości poszczególnych składników majątku spółki, nie wskazały bowiem na czym opierają swoją wycenę. Nie podały danych szczegółowych takich jak data produkcji wycenianych składników majątkowych, data zakupu, stopień zużycia, czy istotne parametry techniczne. Szacowane wartości były więc tylko przypuszczeniami świadka i odwołującej co do wartości, jak i ilości opisywanych środków trwałych. Zostały podane w przybliżonych kwotach lub przedziałach kwotowych, ponadto nie były oparte na jakichkolwiek danych źródłowych. Poza tym wartości szacunkowe ruchomości należących do spółki były przez odwołującą i świadka określane w większości w oparciu o ceny z chwili ich nabycia, nie można zaś zapomnieć, że większość tych składników majątkowych została nabyta przez spółkę w okresie kilku lat wstecz i nie wiadomo, w jakim była stanie - mogła być zużyta, przestarzała, a brak było szczegółowych danych w tym zakresie. Sąd miał również na uwadze, że zarówno świadek, jak i odwołująca nie posiadają kwalifikacji w zakresie wyceny maszyn i urządzeń, dlatego ich zeznaniom w powyższym zakresie nie można było dać wiary. Jeśli chodzi natomiast o pozostałą część zeznań J. S. i Z. S., to Sąd nie miał podstaw, aby je kwestionować. Zeznania były zbliżone w swej treści, a nadto znalazły potwierdzenie w dowodach z dokumentów.

Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 i pkt 5 k.p.c. pominął dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu wyceny maszyn i urządzeń, o którego przeprowadzenie wniósł pełnomocnik odwołującej. Podlegał on pominięciu z dwóch przyczyn. Po pierwsze, dowód ten nie był możliwy do przeprowadzenia na podstawie spisu inwentarza, ponieważ w oparciu o ten spis nie byłoby możliwe ustalenie realnej wartości maszyn i urządzeń. W dokumencie tym, podobnie jak i w wykazie majątku (...) S.A., złożonym w załączeniu do wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, brak jest nie tylko informacji takich jak data produkcji, rodzaj, czy stopień zużycia poszczególnych składników majątkowych, ale również oznaczenia modelu czy też producenta poszczególnych ruchomości. Te informacje są tymczasem istotne, ponieważ samo tylko określenie w spisie inwentarza czy w wykazie majątku, że chodzi np. o wieszak metalowy, biurko, stół konferencyjny itp. nie jest podstawą do dokonania wyceny składników majątkowych. Opinia zawierająca taką wycenę, aby była rzetelna i odzwierciedlała faktyczną wartość majątku ruchomego, musiałaby zostać przygotowana w oparciu o szczegółowe dane techniczne, z uwzględnieniem ceny i daty nabycia, a także stopnia zużycia, jak również

innych istotnych informacji, czego w realiach przedmiotowej sprawy nie można było ustalić. Ponadto, nawet gdyby Sąd uwzględnił wniosek strony odwołującej, to ocenienie rzeczywistej wartości majątku ruchomego spółki powinno odbyć się w oparciu o oględziny poszczególnych składników majątkowych. Jednakże w analizowanej sprawie nie byłoby to możliwe z uwagi na brak informacji, gdzie znajdują się przedmiotowe składniki majątkowe, które biegły miałby wycenić. Po drugie, za pominięciem przedmiotowego wniosku przemawiała okoliczność, że wartość majątku (...) S.A. miałaby znaczenie dla oceny, czy i kiedy spółka stała się niewypłacalna, biorąc pod uwagę brzmienie art. 11 ust. 2 ustawy z 28 lutego 2003r. Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. 2012r., poz. 1112) – dalej jako p.u.n. Tymczasem biegła sądowa, poza tym że wskazała na spełnienie przesłanek niewypłacalności określonych w ww. przepisie, to również zwróciła uwagę na to, że w (...) S.A. – wcześniej niż doszło do zgłoszenia wniosku o upadłość – zaistniała niewypłacalność, o jakiej mowa w art. 11 ust. 1 ww. ustawy. Z tego wynika, że nawet gdyby biegły sądowy z zakresu wyceny maszyn i urządzeń wycenił majątek spółki na wyższą kwotę niż przyjęła biegła sądowa E. Z., to można byłoby mówić ewentualnie o braku przesłanek do stwierdzenia niewypłacalności spółki w oparciu o art. 11 ust. 2 p.u.n. Nie zmieniłoby to jednak oceny i ostatecznego rozstrzygnięcia w zakresie tego, że wcześniej niż wskazywała odwołująca wystąpiły przesłanki do zgłoszenia wniosku o upadłość, o jakich mowa w art. 11 ust. 1 p.u.n. W takiej sytuacji opinia biegłego, którą Sąd pominął, nie powodując zmiany ostatecznego rozstrzygnięcia, spowodowałaby tylko znaczące przedłużenie postępowania i wygenerowała wysokie koszty.

Dodatkowo, niezależnie od okoliczności, które zostały wskazane, podkreślenia wymaga, że strona odwołująca, którą przecież od samego początku toczącego się sporu obciążał obowiązek wykazania negatywnych przesłanek odpowiedzialności członka zarządu za zobowiązania spółki, miała możliwość zgłoszenia ostatecznie pominiętego przez Sąd dowodu, znacznie wcześniej, tym bardziej że to, jaki jest stan pozyskanych dokumentów i informacji, które z nich wynikają – w tym w zakresie dotyczącym stanu majątku i ich szacowanej wartości – wiadome było już w połowie roku 2021. Strona odwołująca tymczasem wniosek o dokonanie wyceny składników majątkowych zgłosiła dopiero na rozprawie w listopadzie 2022r. W ocenie Sądu, tak późne zgłoszenie wniosku, kiedy postępowanie dowodowe w zasadzie zostało już zakończone, należało ocenić w kategoriach działań tylko przewlekających postępowanie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 18 czerwca 2019r., nr (...), jako bezzasadne, podlegało oddaleniu.

Tytułem wstępu wskazać należy, że przy rozpatrywaniu zasad przenoszenia na osoby trzecie odpowiedzialności z tytułu zaległych składek w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022r., poz. 1009), dalej jako ustawa systemowa, który stanowi, że do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2022r., poz. 2651) – dalej jako o.p., między innymi art. 107 § 1, art. 108 § 1 i 6 oraz art. 116. Z kolei stosownie do art. 32 ustawy systemowej, do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z treścią przywołanego art. 107 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa, w przypadkach i w zakresie przewidzianym w rozdziale o odpowiedzialności podatkowej osób trzecich, za zaległości podatkowe podatnika odpowiadają całym swoim majątkiem solidarnie z podatnikiem również osoby trzecie. Przy czym, jeżeli dalsze przepisy nie stanowią inaczej, osoby trzecie odpowiadają również za odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych oraz koszty postępowania egzekucyjnego. Natomiast zgodnie z art. 116 § 1 o.p., w brzmieniu, jakie miał ten przepis w dacie wydania zaskarżonej decyzji, za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, spółki akcyjnej lub spółki akcyjnej w organizacji odpowiadają solidarnie całym

swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1. nie wykazał, że:

a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub w tym czasie zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. 2019r. poz. 243 i 326) albo zatwierdzono układ w postępowaniu o zatwierdzenie układu, o którym mowa w ustawie z dnia 15 maja 2015r. - Prawo restrukturyzacyjne, albo

b) niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez jego winy;

2. nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

§ 2 art. 116 o.p. przewidywał z kolei, że odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, oraz zaległości wymienione w art. 52 oraz art. 52a powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu.

Zacytowane przepisy wskazują przesłanki pozytywne i przesłanki negatywne odpowiedzialności członka zarządu spółki kapitałowej. Pozytywną przesłanką odpowiedzialności jest wykazanie przez organ rentowy, który obciąża obowiązek dowodzenia, że zaległości składkowe powstały w okresie, w którym członek zarządu pełnił funkcję w zarządzie, a po drugie, że egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna. Z kolei przesłanki negatywne, egzonerujące odpowiedzialność członka zarządu w aspekcie dowodowym, jeśli chodzi o ich wykazanie, obciążają członka zarządu kwestionującego swoją odpowiedzialność (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 4 marca 2016r., III AUa 1681/15). Jako istotne podkreślić przy tym należy za Sądem Najwyższym (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2018r., II UK 56/17), że ocena spełnienia przesłanek z art. 116 o.p. za każdym razem powinna być oceniana ex ante, a więc z perspektywy sytuacji istniejącej w dniu wydania decyzji o przeniesieniu odpowiedzialności za zaległości składkowe, a nie ex post, to jest z uwzględnieniem późniejszych zdarzeń.

W rozpatrywanej sprawie nie budziło wątpliwości, że funkcję prezesa zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. od 1 lipca 2008r. pełniła J. S.. Odwołująca wskazywała, że w myśl art. 369 § 4 k.s.h. jej mandat, jako członka zarządu, wygasł z dniem 24 czerwca 2014r., ponieważ nie została wybrana do pełnienia funkcji członka zarządu na kolejną kadencję podczas Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki, które odbyło się w dniu 24 czerwca 2014r., a na którym doszło do zatwierdzenia sprawozdania finansowego spółki za rok 2013. Powyższe okoliczności faktyczne dotyczące braku wyboru odwołującej na członka zarządu spółki na kolejną kadencję oraz zatwierdzenia sprawozdania finansowego spółki za 2013r., nie stanowiły przedmiotu sporu i nie były kwestionowane przez organ rentowy. Mimo tego organ rentowy podnosił, że odwołująca ponosi odpowiedzialność za zobowiązania spółki wskazane w zaskarżonej decyzji, gdyż po dacie, którą wskazywała jako datę zaprzestania pełnienia funkcji w zarządzie (...) S.A., nadal pełniła funkcję prezesa zarządu i nie została wykreślona z KRS. Z powyższym stanowiskiem nie zgadzała się odwołująca. Jej zdaniem niedopełnienie formalności, poprzez brak wykreślenia w KRS wpisu odnośnie pełnienia funkcji prezesa zarządu, nie przesądza i nie oznacza, że odwołująca nadal była prezesem zarządu. Odwołująca wskazywała przy tym, że wpis do Krajowego Rejestru Sądowego ma charakter deklaracyjny i nie może stanowić o jej odpowiedzialności za zobowiązania powstałe od czerwca 2014r., ponieważ od tego czasu nie była już członkiem zarządu spółki. Z takim stanowiskiem odwołującej Sąd nie mógł się zgodzić, ponieważ jak wynika z użytego w art. 116 § 2 o.p. zwrotu legislacyjnego: „pełnienie obowiązków członka zarządu” obejmuje również sytuację, w której mimo braku pisemnej uchwały o „odnowieniu” mandatu członka zarządu (w warunkach, o których mowa w art. 202 § 1 k.s.h. i art. 369 k.s.h.), osoba taka – z akceptacją współników – w dalszym ciągu, w niezmienny sposób prowadzi sprawy spółki i nie są podejmowane żadne działania mające zakończyć faktyczny zarząd spółką oraz spowodować wykreślenie dotychczasowego członka zarządu z KRS. Pojęcia „pełnienia obowiązków członka zarządu” nie należy utożsamiać z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, lecz należy rozumieć je jako faktyczne wykonywanie obowiązków członka zarządu w spółce także po formalnej rezygnacji z tej funkcji. Jeśli zatem członek zarządu sprawował dotąd pełnią

funkcję również po wygaśnięciu mandatu, to może ponosić odpowiedzialność na zasadach określonych w art. 116 § 1-4 o.p. (zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21 września 2022r., III FSK 1013/21, LEX nr 3419865). W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2021r. (III USKP 48/21, LEX nr 3252686) przyjęto, że osoba, która faktycznie pełniła funkcję członka zarządu w okresie, w którym powstały zobowiązania podatkowe, nie może powoływać się na okoliczność, że jej mandat wygasł na podstawie art. 202 § 1 k.s.h. dla uwolnienia się od odpowiedzialności za zaległości podatkowe, którą ponosi na podstawie art. 116 o.p. Brak wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego faktu wygaśnięcia mandatów członków zarządu spółki z o.o. powołanych umową wspólników na te stanowiska na czas nieoznaczony, w związku z zatwierdzeniem przez uchwałę jej wspólników sprawozdania finansowego tej spółki za pierwszy pełny rok obrotowy, przy zaistnieniu innych jeszcze okoliczności związanych z dalszym pełnieniem tych stanowisk przez tych członków zarządu, prowadzić może do ich odpowiedzialności za zaległości podatkowe spółki na zasadach wskazanych w art. 116 § 1-4 o.p. Przyjmuje się także, że mandat do pełnienia funkcji w zarządzie nie wygasa z dniem odbycia zgromadzenia wspólników zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za pierwszy pełny rok obrotowy, nawet jeśli zaniedbało ono powołania w tym momencie nowego zarządu, jeżeli członek zarządu wciąż faktycznie sprawuje dotychczas pełnioną funkcję, podpisując dokumenty finansowe, jak i inne dokumenty oraz nie składa rezygnacji. Pełnienie obowiązków należy odnosić do kontekstu faktycznego sprawy i nie można go sprowadzać tylko i wyłącznie do aspektów formalnych. Zatem w sytuacji, gdy dana osoba dalej prowadzi sprawy spółki jako członek jej zarządu, chociaż jej mandat wygasł na mocy art. 202 § 1 k.s.h., to nie może skutecznie powołać się na tę okoliczność (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 czerwca 2016r., I FSK 1896/14, LEX nr 2106330; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2018r., II UK 347/17, OSNP 2019 Nr 8, poz. 100). Koresponduje to z założeniem, które jest akceptowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że członek zarządu składając rezygnację nie może "uciec" od odpowiedzialności na podstawie art. 116 o.p., gdy nadal faktycznie pełni funkcję członka zarządu w spółce. Działając za spółkę nie może twierdzić, że nie ponosi odpowiedzialności, bo złożył rezygnację (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 3 marca 2016r., I UK 91/15, LEX nr 2007786; z 14 grudnia 2016r., II UK 494/15, OSNP 2018 Nr 2, poz. 23; z 23 września 2014r., II UK 560/13, OSNP 2016 Nr 2, poz. 25; z dnia 28 listopada 2018r., II UK 365/17, OSNP 2019 Nr 5, poz. 68; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2020r., I UK 189/19, LEX nr 3032468).

Dokonując oceny w przedmiotowej sprawie, z uwzględnieniem poglądów, które zostały zaprezentowane, należy zwrócić uwagę, że J. S. po 24 czerwca 2014r. niewątpliwie nadal pozostawała prezesem zarządu (...) S.A. Mimo, iż nie została wybrana na kolejną kadencję, to nadal sprawowała dotychczas pełnioną funkcję, podpisywała dokumenty finansowe, zestawienia składników majątkowych spółki, wykaz zobowiązań spółki, a ponadto w dniu 1 sierpnia 2016r. - jako prezes zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. - zawarła z wierzycielem (...) sp. z o.o. porozumienie w przedmiocie uznania salda zadłużenia spółki wobec (...) sp. z o.o. na kwotę 1.227.415,61 zł. Ponadto, wcześniej bo w grudniu 2014r. J. S. podpisała wniosek dłużnika o ogłoszenie upadłości oraz wszystkie dokumenty do tego wniosku dołączone. Podpisy odwołującej znajdują się także pod dokumentami, jakie spółka składała do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XII Wydziału Gospodarczego KRS (k. 175-179, 186-193, 211, 232-234 a.s.). Poza tym nie można nie wspomnieć, że odwołująca – składając zeznania - nie przeczyła, aby w okresie od czerwca 2014r. nadal pełniła funkcję prezesa zarządu, a wręcz przeciwnie, kiedy zostały okazane dokumenty, opatrzone jej podpisem, potwierdziła, że je podpisywała. Nie wskazywała ponadto, by przed 3 listopada 2017r. składała rezygnację z funkcji prezesa zarządu.

Z powyższego wynika, że J. S. faktycznie pełniła funkcję prezesa zarządu (...) S.A. do momentu złożenia w KRS rezygnacji z dniem 3 listopada 2017r. Dopiero wówczas przestała być prezesem zarządu i ostatecznie w dniu 24 lutego 2020r. została wykreślona z KRS. Nie ulega zatem wątpliwości, że w okresie, kiedy powstały zaległości składkowe objęte zaskarżoną decyzją (grudzień 2013r., styczeń 2014r., kwiecień 2014r. - grudzień 2014r.) pełniła obowiązki członka zarządu ww. spółki.

Odnosząc się do wskazanych zaległości składkowych, uwzględnionych w decyzji, J. S. zgłosiła zarzut przedawnienia, powołując się na obowiązujący trzyletni termin przedawnienia. Art. 118 Kodeksu cywilnego dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej przewiduje okres przedawnienia wynoszący trzy lata. Jednak w sprawach dotyczących składek, problematyka przedawnienia jest uregulowana

odrębnie w przepisach ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Przedawnienie należności składkowych należy oceniać według stanu prawnego, który obowiązywał w dniu upływu terminu przedawnienia, uwzględniając zdarzenia powodujące nierozpoczęcie, zawieszenie lub przerwanie biegu tego terminu, a także podjęte działania mające wpływ na wydłużenie terminu wymagalności należności (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2021r., II USKP 82/21, LEX nr 3352071). W przedmiotowej sprawie do wszystkich należności składkowych, uwzględnionych w decyzji, należało stosować 5 - letni termin przedawnienia, zgodnie z brzmieniem art. 24 ust. 4 powołanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Przepis ten przewiduje, że należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6. Z kolei ust. 5-6 wskazanego przepisy określają sytuacje, w których bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany lub zawieszony. W przedmiotowej sprawie, jako istotne, należy wskazać art. 24 ust. 5b ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W myśl tego przepisu, bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony od pierwszego dnia miesiąca, w którym nastąpiło rozpoczęcie potrąceń ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych wypłacanych przez Zakład lub podjęcie pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do ostatniego dnia miesiąca, w którym zakończono potrącenia, lub do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego. W cytowanym przepisie ustawodawca przyjął, że do zawieszenia biegu terminu przedawnienia wystarczające jest podjęcie czynności zmierzającej do wyegzekwowania zaległości. Czynnością zmierzającą do ściągnięcia należności jest niewątpliwie wystawienie tytułu wykonawczego przez właściwy organ, ale za czynności zmierzające do ściągnięcia należności mogą być uznane również inne czynności, tj. orzeczenia, pisma kierowane do strony itp., z których treści czy uzasadnienia wynika bezpośrednio, że zmierzają one do ściągnięcia należności (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2021r., II USKP 82/21, LEX nr 3352071).

W przedmiotowej sprawie, jeśli chodzi o objęte zaskarżoną decyzją składki za grudzień 2013r., styczeń 2014r., kwiecień 2014r. oraz maj 2014r., których termin płatności przypadają odpowiednio w dniach 15 stycznia 2014r., 17 lutego 2014r. 15 maja 2014r. i 16 czerwca 2014r., to doszło do zawieszenia biegu przedawnienia. W dniu 18 czerwca 2015r. Dyrektor (...) Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wystawił tytuły wykonawcze nr (...), (...), (...) (dot. składek za grudzień 2013r.), przesłane (...) S.A., których spółka nie odebrała. Mimo tego, biorąc pod uwagę tryb doręczenia zastępczego przesyłek, na jaki wskazuje art. 44 k.p.a., z dniem 9 lipca 2015r. w przypadku składek za miesiąc grudzień 2013r., wymagalnych z dniem 15 stycznia 2014r., doszło do zawieszenia biegu terminu przedawnienia. Z kolei w dniu 24 sierpnia 2015r. Dyrektor (...) Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wystawił tytuły wykonawcze nr (...), (...), (...) (dot. składek za styczeń 2014r., kwiecień 2014r., maj 2014r.), które zostały przesłane do spółki i znowu nie zostały podjęte. Mimo tego, w przypadku składek za miesiące styczeń 2014r., kwiecień 2014r. i maj 2014r., doszło do zawieszenia biegu terminu przedawnienia najpóźniej z dniem 18 września 2015r. kiedy tytuły wykonawcze nr (...), (...), (...) w trybie doręczenia zastępczego zostały doręczone spółce. Zawieszenie terminu przedawnienia ww. składek zakończyło się natomiast wraz z wydaniem w dniu 25 stycznia 2019r. postanowienia przez Dyrektora Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w przedmiocie stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. Termin przedawnienia biegł więc od ww. daty do dnia wydania zaskarżonej decyzji z 18 czerwca 2019r. (4 miesiące i 24 dni), jak również wcześniej pomiędzy datą wymagalności składek za poszczególne miesiące i datą doręczania tytułu wykonawczych. Po zsumowaniu z całą pewnością okres ten nie wyniósł 5 lat, a to z kolei oznacza, że składki za miesiące styczeń 2014r., kwiecień 2014r. oraz maj 2014r. nie przedawniły się. Jeśli chodzi zaś o pozostałe należności z tytułu składek za miesiące czerwiec 2014r., lipiec 2014r., sierpień 2014r., wrzesień 2014r., październik 2014r., listopad 2014r. i grudzień 2014r., to również nie doszło do przedawnienia. Od terminu ich wymagalności, tj. odpowiednio 15 lipca 2014r., 18 sierpnia 2014r., 15 września 2014r., 15 października 2014r., 17 listopada 2014r., 15 grudnia 2014r., 15 stycznia 2015r. do daty wydania zaskarżonej decyzji z dnia 18 czerwca 2019r. nie upłynęło 5 lat. Nawet więc, kiedy nie uwzględni się okoliczności i w tym przypadku powodujących zawieszenie biegu terminu przedawnienia, to i tak składki za miesiące od czerwca do grudnia 2014r. nie mogły ulec przedawnieniu. Nie ma zatem potrzeby szczegółowego analizowania, kiedy do wspomnianego zawieszenia biegu terminu przedawnienia doszło.

Podsumowując dotychczasowe rozważania, można przyjąć, że ustalenie, że J. S. pełniła obowiązki członka zarządu (...) S.A. w okresie, kiedy powstały zaległości składkowe objęte zaskarżoną decyzją, które się nie przedawniły, wskazuje,

że jedna z przesłanek pozytywnej odpowiedzialności odwołującej, którą powinien wykazać organ rentowy, została udowodniona.

Kolejną przesłanką pozytywną odpowiedzialności, którą kreuje art. 116 o.p., jest bezskuteczność egzekucji z majątku spółki w całości lub w części. Sformułowanie "egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna" nie oznacza, że każdorazowo chodzi o przeprowadzenie i formalne zakończenie administracyjnego postępowania egzekucyjnego albo egzekucji sądowej, gdyż takie wymaganie wyraźnie z tej regulacji nie wynika. Wobec braku ustawowej definicji egzekucji uprawnione może być stwierdzenie, że pojęcie egzekucji jest szersze niż tylko formalne jej przeprowadzenie przez organy egzekucyjne. Można przyjąć, że egzekucja to wszelkie uprawnione działania wierzyciela zmierzające do wyegzekwowania należności na podstawie tytułu wykonawczego. Egzekucją może być zatem, na przykład, samo wezwanie dłużnika do zapłaty. Jeżeli nie ureguluje on należności, to już wówczas można stwierdzić, że egzekucja jest bezskuteczna. M.in. w wyrokach Sądu Najwyższego z dnia: 21 stycznia 2010r. (II UK 157/09, LEX nr 583805) oraz 5 czerwca 2014r. (I UK 437/13, LEX nr 1483947) wskazano, że bezskuteczność egzekucji może być wykazana nie tylko na podstawie postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, ale także w inny sposób, który nie poddaje w wątpliwość oceny, że środki majątkowe podmiotu, który wszczął procedurę upadłościową nie wystarczą na zaspokojenie istotnej części jego długów. Z kolei w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2013r. (III UK 154/12, LEX nr 1463908) przyjęto, że dowodem bezskuteczności egzekucji będzie wydane po przeprowadzeniu postępowania egzekucyjnego przez organ egzekucyjny, postanowienie o umorzeniu postępowania z uwagi na bezskuteczność egzekucji (art. 59 ustawy z 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji). Bezskuteczność egzekucji, rozumiana jako brak możliwości przymusowego zaspokojenia wierzyciela publicznoprawnego w toku wszczętej i przeprowadzonej przez organ egzekucyjny egzekucji skierowanej do majątku spółki, może być też oceniana w kontekście przebiegu postępowania upadłościowego. W orzecznictwie akcentuje się, że o bezskuteczności egzekucji w rozumieniu art. 116 § 1 o.p. przesądza właśnie wspomniane umorzenie przez sąd upadłościowy postępowania upadłościowego lub oddalenie wniosku na podstawie art. 13 ust. 1 u.p.u.n. (wyroki SN: z dnia 10 marca 2011r., III UK 89/10; z dnia 3 września 2010r., I UK 77/10; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 21 września 2017r., III AUa 419/17, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2017r., II FSK 1500/15, LEX nr 2299762).

W rozpatrywanej sprawie na plan pierwszy wsuwa się okoliczność, że Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy X Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i naprawczych postanowieniem z dnia 10 lutego 2015r., na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości (...) S.A. Jak wskazuje treść uzasadnienia tego postanowienia oraz treść przepisu, który był podstawą jego wydania, majątek dłużnika nie wystarczał na zaspokojenie kosztów postępowania egzekucyjnego. W tej sytuacji nie może być wątpliwości, że doszło do bezskuteczności egzekucji. Słuszność takiej oceny potwierdza pogląd, jaki przyjmuje się w orzecznictwie, z którego wynika, że warunek wykazania bezskuteczności egzekucji jest spełniony, jeżeli przed wydaniem decyzji obciążającej członka zarządu za zaległości składkowe spółki dojdzie do umorzenia postępowania upadłościowego na podstawie art. 361 pkt 1 ustawy z 2003r. - Prawo upadłościowe i naprawcze względnie do oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13 ust. 1 albo ust. 2 tej ustawy. Taki pogląd wynika z tego, że upadłość jest egzekucją, którą prowadzi się wobec całego majątku upadłego dłużnika celem przymusowego, ale wspólnego i w zasadzie równego (poprzez proporcjonalny podział uzyskanych z masy upadłości środków) zaspokojenia wszystkich wierzycieli, którzy zgłosili w sposób prawidłowy swój udział w tym postępowaniu. Ze względu na to, że celem postępowania upadłościowego rozumianego jako egzekucja generalna jest równomierne, choćby częściowe zaspokojenie wszystkich wierzycieli kosztem całego majątku niewypłacalnego dłużnika, to niemożliwość realizacji tego celu z uwagi na to, że majątek dłużnika nie wystarczy nawet na zaspokojenie kosztów postępowania, jest równoznaczna z bezskutecznością egzekucji uniwersalnej, co odnosi się do wszystkich zobowiązań niewypłacalnego dłużnika i wszystkich jego wierzycieli (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010r., II UK 303/09; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 21 września 2017r., III AUa 419/17).

Dodatkowo – bez względu na przesądzającą o bezskuteczności egzekucji okoliczność oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości (...) S.A. – jako istotne w sprawie, w kontekście analizowanej przesłanki oraz zarzutów odwołującej

dotyczących egzekucji, którą powinien przeprowadzić organ rentowy, należy uwypuklić jeszcze inne okoliczności. Przede wszystkim nie można pominąć, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w okresie od 18 czerwca 2015r. do 25 stycznia 2019r. prowadził egzekucję z rachunków bankowych spółki w Banku (...) S.A. oraz Banku (...) S.A. Egzekucja okazała się jednak bezskuteczna. W czerwcu 2017r. organ rentowy uzyskał również z Urzędu Skarbowego informację o bezskuteczności postępowania egzekucyjnego wobec spółki. Urząd Skarbowy przekazał do ZUS informację, że spółka nie prowadzi już działalności pod adresem ul. (...) w W., a pod wskazanym adresem nie pozostał żaden majątek ruchomy, mogący być przedmiotem egzekucji. Spółka nie posiadała nieruchomości, z których byłaby możliwa egzekucja. Ruchomości pozostałe w majątku spółki miały niską wartość i nie prowadziłyby do zaspokojenia należności z tytułu składek w znacznej części. Niezależnie od tego, wobec ruchomości pozostałych w majątku spółki, z których zdaniem odwołującej powinny zostać zaspokojone długi wobec ZUS, była prowadzona egzekucja komornicza na wniosek wierzyciela (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., bowiem (...) S.A. w dniu 1 kwietnia 2014r. złożyła oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. do maksymalnej kwoty 687.825,56 zł właśnie na rzecz ww. wierzyciela. Poza tym na majątku spółki (maszynach i urządzeniach oraz surowcach do produkcji) ustanowiony został zastaw rejestrowy do sumy 972.673,72 zł także na rzecz (...) sp. z o.o., co świadczy o tym, że praktycznie cały majątek (...) S.A. stanowił przedmiot zabezpieczenia. Egzekucja komornicza z wniosku wierzyciela (...) sp. z o.o. przeciwko spółce prowadzona była przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Woli w Warszawie P. B.. Komornik przejął ruchomości należące do spółki w dniu 30 grudnia 2014r. Zostały one poddane licytacji komorniczej w dniu 22 stycznia 2015r. Środki trwałe zostały wycenione na kwotę 203.512,31 zł, środki trwałe – złom zostały wycenione na kwotę 37.924368 zł, a wyposażenie – meble – zostały wycenione na kwotę 16.453,05 zł. Na skutek przeprowadzonej licytacji jedynie 18 ruchomości zostało zlicytowanych i sprzedanych. W pozostałym zakresie postępowanie egzekucyjne w stosunku do spółki (...) S.A. z siedzibą w W. z dniem 8 lipca 2015r. zostało zakończone i umorzone wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

Biorąc pod uwagę wskazane okoliczności, w tym przebieg postępowań egzekucyjnych prowadzonych przeciw spółce, wielość dłużników i wysokie kwoty zaległości, nie ma zdaniem Sądu podstaw do tego, by negować bezskuteczność egzekucji z majątku spółki. Wprawdzie w spółce pozostał majątek ruchomy, który zdaniem odwołującej powinien stanowić przedmiot egzekucji organu rentowego, jednakże mając na uwadze, że czynności, jakie podjął Komornik, aby sprzedać ruchomości, nie przyniosły oczekiwanego rezultatu z uwagi na brak nabywców oraz ich niską wartość, brak było podstaw do prowadzenia takiej egzekucji przez organ rentowy, celem zaspokojenia jedynie niewielkiej części zadłużenia. Wniosek ten uzasadniał niezadowolający rezultat egzekucji prowadzonej przez Komornika na wniosek wierzyciela (...) sp. z o.o., podczas której sprzedano jedynie 18 ruchomości, a w pozostałym zakresie odstąpiono od dalszego prowadzenia egzekucji z uwagi na brak uzasadnienia ekonomicznego, gdyż rezultat w postaci sprzedaży był wątpliwy do uzyskania. Trudno w takiej sytuacji oczekiwać, że z majątku ruchomego pozostałego w spółce organ rentowy byłby w stanie zaspokoić jakąkolwiek część należności, biorąc pod uwagę, że koszty egzekucji mogłyby przewyższyć wartość środków możliwych do uzyskania z licytacji. Ponadto odwołująca zdaje się pomijać fakt, że pozostały majątek ruchomy spółki na podstawie porozumienia z 1 sierpnia 2016r. stał się własnością wierzyciela (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.. Spółka reprezentowana przez J. S. w ww. porozumieniu przekazała na rzecz (...) sp. z o.o. wszystkie adaptacje, ulepszenia i inne nakłady na nieruchomość, a ponadto na własność wszelki majątek spółki znajdujący się w budynku przy ul. (...) w W., opisany w protokolarnym spisie majątku, stanowiącym załącznik do porozumienia, a więc wszelkie składniki ruchome, maszyny, urządzenia oraz meble. Wobec powyższego trudno przyjąć, że organ rentowy miał realną możliwość przeprowadzenia egzekucji z majątku spółki, który w istocie nie był już własnością spółki, a jej wierzyciela. Jeśli chodzi zaś o inny majątek ruchomy (...) S.A., to trudno ustalić, czy taki jeszcze pozostał, a jeśli tak, to nie wiadomo, gdzie i w jakim stanie się znajdował.

Wobec powyższego zasadna jest w przedmiotowej sprawie konstatacja, że organ rentowy wykazał dwie wskazane na wstępie rozważań przesłanki pozytywne odpowiedzialności J. S. za zobowiązania składkowe (...) S.A. W tej sytuacji odwołująca, chcąc się od niej zwolnić, mogła dowodzić istnienia przesłanek negatywnych, na które wskazuje art. 116 § 1 pkt 1 i 2 o.p. Ciężar dowodu ją jednak obciążał, a nie organ rentowy, co wymaga szczególnego zaakcentowania, biorąc pod uwagę twierdzenia zawarte w odwołaniu, które koncentrują się na innych aspektach. W treści odwołania nie została podjęta choćby próba wykazania przesłanek egzonerujących J. S.. Sąd analizując te przesłanki miał na

względnie, że art. 116 § 1 pkt 2 o.p. przewiduje możliwość wskazania przez członka zarządu mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości składkowych spółki w znacznej części. Wskazanie to powinno jednak zostać dokonane przez członka zarządu, który od odpowiedzialności chce się uwolnić, a nie przez organ rentowy. Mimo, że po stronie organu rentowego istnieją zapewne większe możliwości działania w kierunku poszukiwania mienia spółki, to jednak art. 116 o.p. tak ukształtował odpowiedzialność członków zarządu, że na organ rentowy nakłada jedynie obowiązek wykazania omówionych przesłanek pozytywnych odpowiedzialności. Z przepisu nie wynika, by organ rentowy po stwierdzeniu bezskuteczności egzekucji, co w rozważanym przypadku nastąpiło, miał obowiązek wciąż poszukiwać mienia spółki, z którego będzie możliwe zaspokojenie długu składkowego. Wobec tego, to J. S. powinna wskazania takiego mienia dokonać. Jak wynika z orzecznictwa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2017r., I UK 93/16) wskazanie mienia w rozumieniu art. 116 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej obejmuje taki majątek, który albo nie został ujawniony w toku egzekucji, albo z którego w postępowaniu egzekucyjnym nie udało się uzyskać zaspokojenia, lecz taka możliwość pojawiła się po umorzeniu postępowania egzekucyjnego. Nie stanowi jednak wskazania mienia spółki w rozumieniu ww. przepisu wskazanie wierzytelności, której dłużnik spółki nie spłaca i konieczne jest wszczęcie wobec niego egzekucji komorniczej, gdy dłużnik ma wprawdzie majątek nadający się do upłynnienia, ale wiadomo, że uzyskana z tego tytułu kwota nie pokryje długu wobec spółki (płatnika) w znacznej wysokości. W innych judykatach orzecznictwo akcentuje, że do uwolnienia się od odpowiedzialności członka zarządu spółki kapitałowej za jej zobowiązania z tytułu nieopłaconych składek nie jest wystarczające samo wskazanie jako mienia spółki jej wierzytelności wobec kontrahentów, lecz konieczne jest wykazanie (co oznacza udowodnienie), że wierzytelności są wymagalne oraz, że prowadzona z nich egzekucja umożliwi realne zaspokojenie zaległości składkowych w znacznej części (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2010r., II UK 247/09 Legalis nr 326967, wyrok Sądu Najwyższego dnia 29 marca 2006r. II UK 116/05, Legalis nr 304132). Trafne jest także stanowisko wyrażone przez NSA w wyroku z dnia 24 maja 2016r. (II FSK 1139/14, LEX nr 2082791), iż wskazanie mienia w rozumieniu powołanego przepisu musi dotyczyć mienia przedstawiającego realną wartość finansową, z którego egzekucja jest faktycznie, a nie tylko teoretycznie możliwa. Nie uwalnia członka zarządu od odpowiedzialności wskazanie jako mienia wierzytelności spornej, stanowczo kwestionowanej przez dłużnika, tym bardziej w sytuacji, gdy mająca być wierzycielem spółka nie wszczęła nawet procesu o taką wierzytelność. Również, jak wynika z innych orzeczeń Sądu Najwyższego i sądów administracyjnych, uwolnienie się od odpowiedzialności nie może nastąpić poprzez wskazanie należności spornych czy niezaakceptowanych przez dłużnika. Egzekucja ta musi być realna do przeprowadzenia i skutkująca zaspokojeniem wierzyciela, a więc za majątek w powyższym rozumieniu nie mogą być uznane wierzytelności sporne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2013r., II UK 66/13, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 lipca 2011r., I FSK 899/10, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 czerwca 2012r., II FSK 2426/10). Poza tym nie może odnieść skutku pozytywnego dla członka zarządu spółki samo tylko twierdzenie, że spółka posiada wierzytelności bądź inny majątek, bez przedstawienia jednoznacznych dowodów świadczących o ich faktycznym istnieniu i możliwości egzekucji (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 17 listopada 2015r., III AUa 112/15).

W rozpatrywanej sprawie odwołująca - wskazując w toku postępowania majątek spółki, co ewentualnie można byłoby rozważyć w kontekście możliwości uwolnienia jej od odpowiedzialności – zwracała uwagę na ruchomości znajdujące się we władaniu (...) sp. z o.o., co do których była prowadzona egzekucja komornicza, ale okazała się bezskuteczna. Zdaniem odwołującej, pozostałe maszyny, urządzenia oraz meble pozwoliłyby na zaspokojenie zaległości składkowych w znacznej części. W ocenie Sądu twierdzenie odwołującej w tym zakresie jest błędne i nie znajduje oparcia w jakimkolwiek materiale dowodowym. Z ustaleń faktycznych wynika, że jedyny majątek ruchomy spółki stanowią przestarzałe maszyny i urządzenia o nieznanym dacie produkcji i stopniu zużycia, a więc mogące stanowić złom, a także meble, których data zakupu, cena zakupu i stan nie są znane. Powyższe powoduje, że tego majątku nie można uznać za taki, z którego może nastąpić zaspokojenie zaległości składkowych. Taki wniosek jest uzasadniony nie tylko dlatego, że sprzedaż ruchomości może nie dojść do skutku, z uwagi na ich niską wartość i wątpliwy stan, co było już przedmiotem rozważań, ale także i z tego względu, że szacowana wartość wszystkich ruchomości łącznie – przed dokonaniem egzekucji komorniczej, na dzień oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, a więc w lutym 2015r., to 180.000-220.000 zł. Część z tych ruchomości (18) została zlicytowana i sprzedana. Nie sposób więc uznać, że z upływem lat, wartość pozostałych, niezlicytowanych ruchomości jest nadal na takim samym poziomie jak w lutym

2015 roku, aby uzyskana z ich sprzedaży kwota spowodowała zaspokojenie zaległości składkowych w znacznej części. Najistotniejsze w kontekście art. 116 § 1 pkt 2 o.p. jest jednak to, że ruchomości wskazane przede wszystkim w załączniku nr 2 do porozumienia z 1 sierpnia 2016r. zawartego między spółką a głównym wierzycielem, nie są już majątkiem spółki, gdyż zostały przejęte przez (...) sp. z o.o. To zaś, czy spółka ma jeszcze inne mienie ruchome, nie zostało w przedmiotowej sprawie potwierdzone.

Wobec powyższego nie ma podstaw, by przyjąć, że J. S., biorąc pod uwagę treść art. 116 § 1 pkt 2 o.p., uwolniła się od odpowiedzialności za zobowiązania (...) S.A. W tym kontekście dodatkowo wskazać należy jeszcze, że jak podkreśla się w orzecznictwie, nie chodzi o wskazanie składników majątkowych o jakiegokolwiek bądź wartości. Nie jest również wystarczające wskazanie mienia, z którego egzekucja jest jedynie potencjalnie, przypuszczalnie możliwa (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z 16 stycznia 2008r., sygn. I SA/Bd 767/07; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 11 października 2006r., sygn. I SA/Op 145/06; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z 27 stycznia 2009r., sygn. I SA/Gd 657/08). Wyraźnie też wolą ustawodawcy było zagwarantowanie zaspokojenia należności względem Skarbu Państwa nie w dowolnej części, ale w stopniu znacznym. Określenie "zaspokojenie zaległości podatkowych w znacznej części" oznacza, że można przewidzieć z dużą dozą pewności, że egzekucja będzie skuteczna i doprowadzi do wyegzekwowania należności, a ich wysokość będzie miała wartość stanowiącą znaczny (duży) odsetek, porównując ją z wysokością zaległości podatkowych spółki (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 lipca 2011r., I FSK 899/10, LEX nr 1082301; z dnia 5 czerwca 2012r., II FSK 2426/10, LEX nr 1218972; z dnia 16 października 2014r., I FSK 1575/13, LEX nr 1598116; z dnia 10 kwietnia 2015r., I FSK 366/14, LEX nr 1772769; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2017r., I UK 93/16).

W przedmiotowej sprawie, choć świadkowie zeznawali o majątku, jaki (...) S.A. posiadała w okresie, gdy prowadziła działalność, jak również mimo wynikających z dokumentów składników majątkowych ww. spółki, nie ma podstaw, by przyjąć, że dla uwolnienia się J. S. od odpowiedzialności wystarczające jest odwołanie się do jakiegokolwiek majątku spółki. Z uwagi na wskazane okoliczności faktyczne, jakie zaistniały w ww. spółce, odwołująca nie miała możliwości, by wskazać majątek nadający się do egzekucji i do tego taki, z którego ZUS będzie mógł się zaspokoić w znacznej części.

W dalszej kolejności, Sąd rozpatrując odwołanie, analizował, czy J. S., która wniosła o ogłoszenie upadłości (...) S.A. z siedzibą w W. złożyła w dniu 8 grudnia 2014r., zrobiła to w czasie właściwym. Na wstępie rozważań w tym zakresie trzeba przypomnieć, że przesłanki ogłoszenia upadłości w latach 2012-2014 określała ustawa z 28 lutego 2003r. Prawo upadłościowe i naprawcze (p.u.n.). Zgodnie z art. 21 ust. 1 tej ustawy, dłużnik jest obowiązany, nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości. Stosownie natomiast do art. 11 p.u.n., dłużnik jest niewypłacalny, jeżeli nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych (ust. 1), a dłużnika będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, uważa się za niewypłacalnego także wtedy, gdy jego zobowiązania przekroczą wartość jego majątku, nawet wówczas, gdy na bieżąco te zobowiązania wykonuje (ust. 2).

Kluczowe znaczenie dla ustalenia odpowiedzialności członka zarządu ma interpretacja pojęcia zgłoszenia wniosku o upadłość we właściwym czasie, którym posługuje się art. 116 § 1 pkt 1 lit. a o.p., i dlatego doczekała się bardzo obszernego orzecznictwa. W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie prezentowany jest pogląd, w myśl którego pojęcie "właściwego czasu" do złożenia wniosku o upadłość powinno być ujmowane elastycznie w zależności od okoliczności konkretnego wypadku, bowiem jest przesłanką obiektywną, ustalaną w oparciu o okoliczności faktyczne każdej sprawy. Już w wyroku z dnia 22 czerwca 2006r. (I UK 369/05, LEX nr 3764439) Sąd Najwyższy w odniesieniu do należności składkowych wskazał, iż do wykładni art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej nie należy mechanicznie przenosić sformułowania art. 5 § 2 (obowiązującego przed dniem 1 października 2003r.) Prawa upadłościowego, lecz - uwzględniając konkretne okoliczności sprawy - ustalać właściwy czas do zgłoszenia wniosku, jak również oceniać przesłanki wymienione w art. 5 § 1 i 2 ("zaprzestanie płacenia długów" oraz "ujawnienie, że majątek spółki lub osoby prawnej nie wystarcza na zaspokojenie długów"). Tym samym podzielone zostało wcześniejsze stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone na gruncie wykładni art. 298 k.h. (por. wyrok Sądu Najwyższego: z dnia

6 czerwca 1997r., III CKN 65/97, OSNC 1997 Nr 11, poz. 181; z dnia 18 października 2000r., V CKN 109/00, LEX nr 52742; z dnia 23 czerwca 2004r., V CK 533/03, LEX nr 194093), a mianowicie, iż niedopuszczalne jest mechaniczne przeniesienie do wykładni art. 298 k.h. unormowania, jakie zawierał art. 5 § 2 Prawa upadłościowego określający, że wniosek o ogłoszenie upadłości spółki z o.o. powinien być zgłoszony nie później niż w ciągu dwóch tygodni od dnia zaprzestania płacenia długów. Przesłanka ta nie jest równoznaczna z użytym w art. 298 k.h. określeniem "we właściwym czasie". Właściwym czasem nie jest ani krótkotrwałe wstrzymanie płacenia długów na skutek przejściowych trudności, ani też całkowite zaprzestanie płacenia długów w następstwie wyzbycia się przez podmiot gospodarczy całego (lub prawie całego) majątku, lecz chwila kiedy wiadomo już, że dłużnik nie będzie w stanie zaspokoić wszystkich swych zobowiązań. Określenie tej chwili powinno być ujmowane elastycznie w zależności od okoliczności konkretnego wypadku. Identyczne stanowisko odnajdujemy w późniejszym orzecznictwie dotyczącym wykładni art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej odczytywanym w związku z art. 31 i 32 ustawy systemowej (por. wyrok Sądu Najwyższego: z dnia 14 września 2007r., III UK 24/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 324; z dnia 19 marca 2010r., II UK 258/09, LEX nr 920554; z dnia 6 lipca 2011r., II UK 352/10, LEX nr 989129; z dnia 2 sierpnia 2011r., II UK 5/11, LEX nr 1084735; z dnia 4 października 2011r., I UK 113/11, OSNP 2012 nr 23-24, poz. 293; z dnia 18 stycznia 2012r., II UK 109/11, LEX nr 1130391). Jednocześnie nie budzi większych wątpliwości, iż dokonując oceny, czy zgłoszenie wniosku o upadłość nastąpiło we właściwym czasie (art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej) należy mieć na względzie, że powinno to nastąpić w takim momencie, aby zapewnić ochronę zagrożonych interesów wszystkich wierzycieli, aby po ogłoszeniu upadłości wszyscy wierzyciele mieli możliwość uzyskania równomiernego, chociaż tylko częściowego zaspokojenia z majątku spółki. Zarząd powinien zgłosić wniosek o upadłość, jeżeli tylko zachodzi zagrożenie niewypłacalnością, której nastąpienie w sposób oczywisty niweczy sens postępowania upadłościowego, pozbawiając wszystkich wierzycieli jakiegokolwiek ochrony prawnej ich interesów (por. wyrok Sądu Najwyższego: z dnia 14 czerwca 2006r., I UK 324/05, OSNP 2007 nr 13-14, poz. 200; z dnia 10 lutego 2011r., II UK 265/10, LEX nr 844740 oraz z dnia 19 grudnia 2013r., II UK 196/13, LEX nr 1438648).

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30 września 2014r. (III UK 201/13, OSNP 2016 Nr 3, poz. 34) stwierdził, że członek zarządu uwalnia się od odpowiedzialności, gdy we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości (nie ma znaczenia kto jest jego inicjatorem) albo gdy w tym czasie niezgłoszenie takiego wniosku nastąpiło bez jego winy. W sytuacji, gdy upłynął "właściwy czas", odpowiedzialny za składki nie może powołać się na przesłankę wskazaną w art. 116 § 1 pkt 1 lit. a Ordynacji podatkowej, może jednak wykazywać, że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez jego winy. Stanowisko to z pewnością jest prawdziwe w sytuacji, gdy odpowiedzialny za zobowiązania składkowe stał się członkiem zarządu jeszcze we "właściwym czasie" i pełnił obowiązki do konwersji w "niewłaściwy czas". Wówczas usprawiedliwione jest twierdzenie, że wykazanie przesłanek zawartych w art. 116 § 1 pkt 1 lit. a i b Ordynacji podatkowej skupia się na zgłoszeniu lub niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości "we właściwym czasie". Inaczej jednak będzie, gdy objęcie funkcji członka zarządu nastąpiło w okresie, w którym "właściwy czas" do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości już minął. W takim przypadku wykazanie przesłanki z art. 116 § 1 pkt 1 lit. a Ordynacji podatkowej jest obiektywnie niemożliwe, co nie wyklucza oddziaływania dyspozycji art. 116 § 1 pkt 1 lit. b o.p. Dla tego stanowiska miarodajne jest rozróżnienie występujące w omawianych przepisach. Pierwszy (art. 116 § 1 pkt 1 lit. a Ordynacji podatkowej) wskazuje na pozytywne zachowanie - zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości - we właściwym czasie. Drugi (art. 116 § 1 pkt 1 lit. b Ordynacji) zachowanie to określa negatywnie - niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości - przy czym ustawodawca nie dodaje, że badanie zawinienia członka zarządu ma być lokowane wyłącznie "we właściwym czasie". Inaczej rzecz ujmując, objęcie funkcji w zarządzie w warunkach, gdy realne, chociażby częściowe, zaspokojenie z majątku spółki wierzycieli objętych ochroną z art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej w związku z art. 31 i 32 ustawy systemowej nie jest już możliwe, wyzwala odmienną sytuację prawną. Nie jest bowiem możliwe, aby członek zarządu bezwarunkowo został zwolniony z odpowiedzialności za składki, które powstały w czasie pełnienia przez niego funkcji. Aktualne w takiej sytuacji jest wyłączenie przewidziane w art. 116 § 1 pkt 1 lit. b Ordynacji podatkowej. W tym kontekście wskazywano, że dla odpowiedzialności członka zarządu nie ma znaczenia, czy zaległości składkowe powstały z przyczyn przez niego zawinionych, czy też niezawinionych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010r., II UK 303/09, LEX nr 603839). Należy się zgodzić ze stanowiskami prezentowanymi w orzecznictwie sądów administracyjnych, że wina w ujęciu art. 116 § 1 pkt 1 lit. b Ordynacji podatkowej to zarówno wina umyślna i związana z nią świadomość istnienia wymagalnych zobowiązań podatkowych, jak i wina nieumyślna

w postaci niedbalstwa, które zakłada brak świadomości, ale opiera się na powinności i możliwości przewidywania istnienia wymagalnych zobowiązań podatkowych (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 kwietnia 2014r., I FSK 1516/13, LEX nr 1484683). Rozważając kryterium winy należy przyjąć obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od strony należycie dbającej o swoje interesy (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 stycznia 2012r., I FSK 385/11, LEX nr 1113114).

Celem ustalenia w rozpatrywanej sprawie daty zaprzestania trwałego regulowania zobowiązań i utraty płynności finansowej (...) S.A. z siedzibą w W. – z uwagi na skomplikowany charakter analizy finansowej kondycji ww. spółki, co wymagało wiadomości specjalnych – Sąd postanowieniem z dnia 19 października 2021r. dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości i finansów (k. 490 verte a.s.). Biegła sądowa ww. specjalności E. Z. wskazała, że spółka już w 2010r. miała problemy z terminowym regulowaniem zobowiązań i stan ten utrzymywał się w latach 2011-2014. W ocenie biegłej właściwym czasem do złożenia wniosku o przeprowadzenie postępowania układowego był I kwartał 2012r., ponieważ w tym czasie spółka posiadała już problemy z regulowaniem zobowiązań. Był to jednak czas, w którym spółka dysponowała jeszcze odpowiednimi zasobami personalnymi oraz posiadała zapasy na koniec 2011r. o wartości 1.012.590,37 zł, nie narosły jeszcze odsetki od nieuregulowanych zobowiązań i spółka miała szansę na poprawę kondycji finansowej. Natomiast właściwym czasem na zgłoszenie wniosku o upadłość był I kwartał 2013r. W tym okresie spółka posiadała już nieregulowane i przeterminowane powyżej 3 miesiące zobowiązania i faktycznie stała się niewypłacalna. Wniosek o ogłoszenie upadłości nie został złożony we właściwym czasie (opinia główna biegłego sądowego E. Z., k. 520-532 a.s.).

Zastrzeżenia do powyższej opinii złożyła strona odwołująca. W ocenie odwołującej, w opinii biegłej brakowało ustaleń i ocen odnośnie tego, kiedy nastąpiła chwila zaprzestania płacenia długów, stanu majątku spółki i należności, wystarczalności spółki w kontekście możliwości zaspokojenia długów, a przede wszystkim stanu majątkowego spółki w okresie, kiedy prowadzona była wobec niej egzekucja (k. 548-551 a.s.).

W opinii uzupełniającej biegła sądowa z zakresu rachunkowości i finansów (...) wskazała, podtrzymując wnioski z opinii głównej, że właściwym czasem na zgłoszenie wniosku o upadłość był (...) kwartał 2013r., gdyż w tym okresie spółka posiadała już nieregulowane i przeterminowane powyżej 3 miesiące zobowiązania i faktycznie stała się niewypłacalna. Biegła dokonała tych ustaleń na podstawie sprawozdań finansowych, akt komorniczych i akt ZUS oraz biorąc pod uwagę wskaźniki finansowe, jak również informację o wierzycielach spółki, znajdującą się w aktach sprawy o sygn. akt GU 634/14 (k. 17-149). Wskazana informacja o wierzycielach spółki, która była podstawą opiniowania przez biegłą, została podpisana przez J. S.. Biegła opierała się również na informacjach wynikających z uzasadnienia postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z 10 lutego 2015r. w przedmiocie oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, w którym zostały zawarte informacje o wartości majątku dłużnika, wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz o oszacowanej przez sąd wartości majątku spółki. Ponadto biegła uwzględniła wykaz zobowiązań (...) S.A. z siedzibą w W., z którego wynikało, że spółka posiadała nieregulowane zobowiązania począwszy od sierpnia 2012r., a nawet z kwietnia 2011r. (opinia uzupełniająca biegłego sądowego E. Z., k. 558-564 a.s.).

Pisemna opinia uzupełniająca była w dalszym ciągu kwestionowana przez stronę odwołującą, która zarzucała, że biegła nie odniosła się do sytuacji majątkowej spółki i pominęła dokumenty z postępowania egzekucyjnego, porozumienie z dnia 1 sierpnia 2016r. wraz z załącznikami, a także zeznania świadka W. A.. W ocenie odwołującej, biegła nie dokonała prawidłowych, wyczerpujących ustaleń i ocen odnośnie majątku spółki, a także nie odniosła się do poprzednich zarzutów (k. 583-586 a.s.).

W ustnej opinii uzupełniającej złożonej na rozprawie w dniu 26 listopada 2022r. biegła sądowa E. Z. doprecyzowała, że opinię wydała w oparciu o materiały zgromadzone w aktach i majątek spółki został uwzględniony. Biegła podkreśliła, że bazowała na sprawozdaniach finansowych, bilansie, rachunku zysku i strat i wartościach tam wskazanych. Akcentowała, że głównym odbiorcą (...) S.A. z siedzibą w W. był (...), a ilość zamówień wpływała na pracę i wypracowanie zysku przez spółkę. Znaczący spadek ilości zamówień od (...), był momentem kiedy należało zwrócić uwagę na sytuację spółki. Już przed 2014r. wyniki finansowe spółki były złe, a spadek ilości zamówień od głównego odbiorcy pogorszył sytuację. Za lata 2010 - 2012 spółka odnotowała stratę. Wpływ na konieczność złożenia wniosku

o upadłość miał brak regulowania zobowiązań. Brak płynności spółki został wykazany poprzez załączenie do opinii informacji o przeterminowanych zobowiązaniach z 2012r. (ustna opinia uzupełniająca biegłego sądowego E. Z., k. 599-600 a.s.).

Sąd zaaprobował wnioski biegłej sądowej E. Z.. Nie mogła być negowana odpowiedź biegłego w zakresie zaistnienia przesłanek do złożenia przez członków zarządu (...) S.A. z siedzibą w W. wniosku o upadłość. Jeżeli chodzi o utratę płynności finansowej przez spółkę, o czym mowa w art. 11 Prawa upadłościowego i naprawczego, to według biegłej taka sytuacja zaistniała w I kwartale 2013r., kiedy spółka posiadała już nieuregulowane i przeterminowane powyżej 3 miesiące zobowiązania i stała się niewypłacalna. Biegła w opinii głównej oraz uzupełniających wskazywała, że odpowiednim terminem na zgłoszenie wniosku o upadłość, był I kwartał 2013r., z uwagi na zaprzestanie trwałego regulowania zobowiązań. Sąd zaaprobował to stanowisko biegłej sądowej, gdyż jest ono zgodne z dokumentacją finansową spółki dołączoną do akt sprawy oraz do akt postępowania upadłościowego. Podkreślić należy, że jak wynika z wykazu zobowiązań (...) S.A. z siedzibą w W., dołączonego do wniosku o ogłoszenie upadłości w grudniu 2014r., spółka utraciła płynność finansową. Z wykazu zobowiązań wynika wprost, że nie były regulowane zaległości, których termin zapłaty upływał najwcześniej w sierpniu 2012r., wrześniu 2012r., październiku 2012r., grudniu 2012r., styczniu 2013r., lutym 2013r., kwietniu 2013r., maju 2013r., czerwcu 2013r., lipcu 2013r., sierpniu 2013 r, wrześniu 2013r., listopadzie 2013r., grudniu 2013r., styczniu 2014r., lutym 2014r., marcu 2014r., kwietniu 2014r., maju 2014r., czerwcu 2014r., lipcu 2014r. oraz sierpniu 2014r. Opóźnienie spółki w płatności tych zobowiązań niewątpliwie przekraczało 3 miesiące, a to z kolei powodowało, że spółka utraciła płynność finansową. Sąd wydający w dniu 10 lutego 2015r. postanowienie o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości, bazując na dokumentach, które złożyła J. S. wraz z wnioskiem o ogłoszenie upadłości (według stanu na dzień 8 grudnia 2014r.), wskazał, że zobowiązania spółki sięgały około 3.000.000 zł, zaś majątek dłużnika stanowiły rzeczowe aktywa trwałe, na które składały się urządzenia techniczne i maszyny o łącznej wartości wynoszącej 180.000-220.000 zł. Na majątku spółki (maszynach i urządzeniach oraz surowcach do produkcji) ustanowiony został zastaw rejestrowy do sumy 972.673,72 zł na rzecz (...) sp. z o.o., którego wierzytelność była na tym samym poziomie. Praktycznie cały majątek dłużnika stanowił zatem przedmiot zabezpieczenia. W takiej sytuacji Sąd ocenił, że spółka jest niewypłacalna, ponieważ nie wykonuje swoich zobowiązań wobec co najmniej kilku wierzycieli, a poza tym jej zobowiązania przekroczyły wartość majątku. Majątek ruchomy spółki został uznany za niewystarczający do zaspokojenia kosztów postępowania upadłościowego, które zostały oszacowane na kwotę 1.241.120 zł. Wobec powyższego zachodziła konieczność oddalenia wniosku spółki o ogłoszenie upadłości, na co zwróciła uwagę biegła, w której ocenie właściwym momentem na zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości był I kwartał 2013r.

Sąd analizował czas właściwy na zgłoszenie wniosku o upadłość przy uwzględnieniu obiektywnych kryteriów dotyczących sytuacji finansowej spółki, gdyż czas właściwy do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości ustalany jest w oparciu o okoliczności faktyczne konkretnej sprawy i musi za każdym razem odnosić się do stanu finansowego i majątkowego konkretnej spółki (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 12 grudnia 2007r., V CSK 296/07, LEX nr 488977, z 24 września 2008r., II CSK 142/08, LEX nr 470009). W pierwszej kolejności należy wskazać, że w kontekście stanu „trwałości” w niewykonywaniu zobowiązań przez dłużnika jako podstawy niewypłacalności, co jest istotne dla rozważań, które należało w sprawie poczynić, Sąd Najwyższy w wyroku z 19 stycznia 2011r. (V CSK 211/10, OSNC-ZD 2011 Nr 4, poz. 77) wskazał, że „choć niewątpliwie ustawodawca w art. 11 ani w żadnym innym przepisie prawa upadłościowego i naprawczego, nie powtórzył regulacji zawartej w art. 2 pr. upadł. z 1934r., to jednak zmieniona treść art. 11 ust. 1 pr. up. n. oraz jego cel i funkcja jednoznacznie wskazują, że nadal krótkotrwale wstrzymanie płacenia długów wskutek przejściowych trudności nie jest podstawą ogłoszenia upadłości, gdyż o niewypłacalności w rozumieniu art. 11 ust. 1 pr. up. n. można mówić dopiero wtedy, gdy dłużnik z braku środków przez dłuższy czas nie wykonuje przeważającej części swoich zobowiązań. Wskazuje na to użycie określenia »nie wykonuje« swoich wymagalnych zobowiązań, oznaczające pewną ciągłość »niewykonywania« oraz użycie liczby mnogiej »zobowiązań«. Przede wszystkim jednak niewątpliwie celem ustawodawcy nie było ogłaszanie upadłości w sytuacji niespłacenia z jakichkolwiek przyczyn jednego długu”. Z tego wynika, że krótkotrwale powstrzymanie płacenia długu, wskutek przejściowych trudności, nie jest podstawą ogłoszenia upadłości, gdyż o niewypłacalności w rozumieniu art. 11 ust. 1 Prawa upadłościowego i naprawczego można mówić dopiero wtedy, gdy dłużnik z braku środków przez dłuższy

czas nie wykonuje przeważającej części swoje zobowiązań. W takim przypadku można mówić o tzw. trwałym, a nie krótkotrwałym zaprzestaniu spłacania długów. W świetle tego stanowiska można przyjąć, że same występujące opóźnienia w płatnościach zobowiązań i ich przeterminowanie, nie jest równoznaczne z niewypłacalnością, gdy jednocześnie podmiot ten ma zdolność płatniczą, zobowiązania mają pokrycie w majątku spółki, a także istnieje możliwość spłaty zobowiązań w przyszłości.

W rozpatrywanej sprawie istotne jest to, że (...) S.A. miała trudności finansowe już w roku 2010, utrzymujące się także w roku 2011, 2012, 2013. W związku ze spadkiem zamówień w 2012r. od firmy (...), już w 2013r. trudności finansowe spółki miały charakter trwały, bowiem nie były regulowane zobowiązania począwszy od sierpnia 2012r., a w większości od początku 2013r. Opóźnienia w płatnościach były duże i przekraczały trzy miesiące. Biegły rewident opiniujący sprawozdania finansowe spółki za lata 2010 – 2012 wskazywał, że istniały przesłanki do zwołania niezwłocznie Walnego Zgromadzenia celem powzięcia uchwały dotyczącej dalszego istnienia spółki. Na tej podstawie można wyprowadzić wniosek, że zarząd spółki nie podjął we właściwym czasie decyzji o złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości, mając na uwadze fakt, że wierzyciele, których w 2014r. było około 30, nie mieli już możliwości uzyskania równomiernego zaspokojenia z majątku spółki.

W ocenie Sądu, z powodów wskazanych wyżej, J. S. nie zgłosiła wniosku o upadłość we właściwym czasie, nie wykazała zatem żadnej z przesłanek uwalniających ją od odpowiedzialności za zobowiązania składkowe.

W odniesieniu do zarzutu strony odwołującej zawartego w piśmie procesowym z dnia 22 marca 2021r., odnośnie zakwestionowania mocy dowodowej deklaracji ZUS DRA złożonych do akt sprawy przez organ rentowy, w zakresie ich prawdziwości, a także danych w nich zawartych, z uwagi na brak podpisów (...) S.A. z siedzibą w W., należy wskazać, że deklaracje ZUS DRA, o których mowa, zostały złożone w formie elektronicznej. Zgodnie z art. 47a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnicy składek są obowiązani przekazywać deklaracje rozliczeniowe, o których mowa w art. 46 ust. 4, inne dokumenty niezbędne do prowadzenia kont płatników składek i kont ubezpieczonych oraz korekty tych dokumentów poprzez transmisję danych w formie dokumentu elektronicznego z oprogramowania, lub za pośrednictwem systemu teleinformatycznego udostępnionego przez Zakład. Dokumenty elektroniczne, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 41 ust. 8, opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym osoby odpowiedzialnej za przekazanie tych dokumentów (ust. 2a) Dokumenty przekazywane w sposób niezgodny z wymogami określonymi w ust. 1 i 2 nie są przez Zakład przyjmowane, co jest równoznaczne z nieprzekazaniem dokumentów (ust. 4). Powyższe oznacza, że nie było możliwe złożenie przez organ rentowy przedmiotowych deklaracji, zaopatrzonych w podpisy, bowiem z racji formy, w jakiej te dokumenty były przekazywane do ZUS, nie było ani takiej możliwości, ani obowiązku. Deklaracje, złożone w toku postępowania, zostały przez organ rentowy wydrukowane z systemu, w takiej formie, w jakiej zostały przesłane, czyli w formie dokumentu elektronicznego. W związku z powyższym nie ma racji odwołująca, zarzucając wadliwości co formy ww. dokumentów i kwestionując je na tej podstawie. Ponadto, jeżeli chodzi o wydruki, jakie w przedmiotowej sprawie złożył organ rentowy, a obrazujące stan rozliczenia konta płatnika składek, w tym należności za okresy objęte zaskarżoną decyzją, to należy zwrócić uwagę na art. 34 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Zgodnie ust. 1 tego przepisu, Zakład zapewnia rzetelność i kompletność informacji gromadzonych na kontach ubezpieczonych i na kontach płatników składek w sposób uregulowany ustawą. Ponadto - wbrew twierdzeniom strony odwołującej - informacje zawarte na koncie ubezpieczonego i koncie płatnika składek, prowadzonych w formie elektronicznej, które przekazane zostały w postaci dokumentu pisemnego albo elektronicznego, są środkiem dowodowym w postępowaniu administracyjnym i sądowym (art. 34 ust. 2 u.s.u.s.).

Biorąc pod uwagę wskazane okoliczności, Sąd nie miał podstaw, aby podzielić zarzut strony odwołującej, dotyczący zawyżonej wysokości składek uwzględnionych w decyzji. Zarzutu tego, ogólnie sformułowanego w odwołaniu (punkt 2), J. S. w toku postępowania nie rozwinęła szerzej, a w każdym razie nie wskazała, w jakim zakresie zaległość składkowa budzi jej wątpliwości. Zdaniem Sądu nie ma podstaw, by podzielić wątpliwości ogólnie sformułowane przez odwołującą, biorąc pod uwagę deklaracje ZUS DRA przekazane przez organ rentowy oraz wydruki w formie elektronicznej stanów należności na koncie płatnika, w tym stanu należnych kosztów egzekucyjnych (załączniki do akt sprawy). Dodatkowo, niezależnie od wskazanych dokumentów, na uwagę zasługuje także wykaz zobowiązań, jaki (...)

S.A. dołączyła do wniosku o upadłość. W tym wykazie są wyszczególnione zaległości wobec ZUS z oznaczeniem kwot zobowiązań, tym bardziej więc trudno mieć wątpliwości co do zaległości składkowej uwzględnionej w zaskarżonej decyzji, szczególnie że spółka w roku 2015 i później nie prowadziła już działalności, nie regulowała zobowiązań, a i egzekucja była bezskuteczna. Wpłaty na poczet zaległości względem ZUS nie wpływały więc do organu rentowego, co wskazuje, że zarzut odwołującej w ww. zakresie jest sformułowany tylko na potrzeby obrony w toczącym się postępowaniu, jest zaś bezzasadny. Niezależnie od wskazanych okoliczności na uwagę zasługuje również, że w zakresie składek za miesiące wskazane w decyzji, organ rentowy w dniach 21 marca 2014r., 11 czerwca 2015r. i 17 sierpnia 2015r. wydał decyzje o wysokości zadłużenia, które stały się prawomocne i były podstawą późniejszego wystawienia tytułów wykonawczych. W decyzjach tych prawomocnie została ustalona wartość zaległych składek i choćby z tego powodu nie ma podstaw, by ją kwestionować w toczącym się sporze i formułować zarzuty.

Podsumowując, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł o oddaleniu odwołania.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 k.p.c. Wartość przedmiotu sporu w rozpatrywanej sprawie wynosiła 612.414,54 zł. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego ustalona została na podstawie obowiązującego w dacie wszczęcia postępowania (sierpień 2019r.) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r., poz. 265) i wyniosła 10.800 zł (§ 2 pkt 7 rozporządzenia).